

Výročí února

ve znamení nových úkolů

Do druhého výročí únorových událostí mají akční výbory Sv. Čechů z Volyně před sebou celou řadu úkolů, které v zájmu zapojení se do socialistické výstavby státu a v zájmu nás samých budeme plnit a splníme je.

Události, které se udály v republice od roku 1945 do dnešního dne, jsou progresem ve společenském vývoji, pokud se týká výrobních sil, prostředků a změny poměru sil třídní společnosti.

Změna, kterou v hlubších rysech v našem vnitropolitickém a vnitrohospodářském životě přinesl únor, byla samozřejmá a historicky nutná. Všechny zjevy v přírodě a v lidské společnosti jsou ve stálém vývoji a ve stálém pohybu. Stává se, že tento vývoj bývá v některých fázích brzděn, zpomalován, a tu přichází v přírodě i ve vývoji lidské společnosti k dialekticky odůvodněné náhlé změně, kterou si můžeme prakticky ověřit jak v přírodě, tak i ve společenských zjevech.

Z takovychto podstat vznikl náš únor, který byl uspišen tím, že záporné živly způsobily koncentraci překážek a pokusily se o změnu poměrů v protichůdném a protivývojovém směru. Čerpajíc sílu z převážné části pracujících vrstev československého národa a současně ze zkušenosti roku 1920, podařilo se hráz překážek prolomit a tím i uspišit cestu k socialismu.

Události, které probíhají od února, jsou pro část našich lidí nepřírozené, nerosozumitelné a neopodstatnělé, a zde právě proto vznikají naše nové úkoly.

Abychom se mohli sejit, musíme se nejdříve rozejít, ovla slova V. I. Lenina v době, kdy oportunismus a frakce bujela v řadách ruské soc. demokracie. V řadách volyňských Čechů provedeme totéž, rozejdeme se proto, abychom se sešli.

Rozejdeme se s těmi, kteří jsouce vychování šovinistickým Polskem otravují své okoli válečnými strašáky, špiní Sovětský svaz odsuzují znárodnění, vyčleňují kapitalistické vykořisťování, hledají útočiště v Německu a v protistátních organizacích. Budeme je odhalovat a zneškodňovat.

Rozejdeme se s nimi!

Somkneme indiferentní a pokrokové živly v řadách volyňských Čechů, budeme provádět uvědomovací akce a uvědomělé skupiny volyňských Čechů napojíme na státotvorné dění v oboru hospodářském, kulturním a politickém.

K provedení použijeme následující prostředky:

1. Kádry pokrokových volyňských

(Pokračování na str. 2.)

Hrdinská armáda hrdinského lidu

Dne 23. února slavila sovětská armáda 31. výročí svého založení. Rodila se v době největší krize a úplného rozvratu někdejší carské armády, v době, kdy v důsledku blokády prvního socialistického státu světa trpěla země strašlivou bídou, kdy téměř neexistoval průmysl a zemědělství bylo úplně zanedbáno. Mladý socialistický stát měl mnoho vnitřních problémů, jež musily být co nejdříve vyřešeny. Sovětská vláda se proto snažila válku rychle zakončit.

Ale vyjednávání o separátní mír s Německem a Rakouskem nevedlo k cíli. Anglie a Francie nedaly svého souhlasu — vyjednávání bylo předem odsouzeno k nezdaru. Dne 10. února 1918 bylo také skutečně zastaveno a Němci zahájili novou ofensivu. Opět hřměla děla, rozpoutal se boj. Němečtí imperialisté se již viděli v blízké budoucnosti pány obrovských území, vyrvaných z těla sovětského státu. Z Polska, Ukrajiny a Pobaltí měly být vasalské země imperialistického Německa. Hordy krvavého Viléma se domnívaly, že lehce porazí vyčerpanou carskou armádu — nepočítaly s armádou novou, vyloučenou z dělníků a rolníků — Rudou armádou.

„V Rusku odpradáвна vykvétalo ono nevšední hrdinství, jehož rubem je prostota a skromnost. Ruský muž se nikdy nechystal dobýt světa, ale chodil s kyjem na medvědy. A když ho zvíře, zachvácené smrtelnou hrůzou, dostalo pod sebe, vytáhl nůž a rozpáral mu břicho. Vypořádav se se zvířetem—nepřítelem, utřel si pot a vrátil se k své práci.“ Tak charakterisoval hrdinství ruského lidu D. Manuilskij v skvělém článku, který napsal k 26. výročí založení Rudé armády. Prohnilý carský režim napomáhal německým imperialistům v jejich dobývacích plánech. Ruské národy se však s carským režimem nesmířily, poněvadž ruský lid je lidem hrdinů a ne otroků. Vyrátil carský trůn i zřízení, jež mu překáželo, aby se napřímil v celé své velikosti, vytvořil vlastní armádu, armádu dělníků a rolníků, aby bránil svou vlast. Rudá armáda byla utvořena na výzvu strany, která ve svém svolání žádala pracující lid, aby hájil svou novou socialistickou vlast. Jádrem armády lidu se staly oddíly dělnické Rudé gardy.

Den ze dne mohutněla pak Rudá armáda, skládající se z nejlepších a nejuvědomlejších příslušníků pracujících tříd. Ti do ní přinášeli bojovou zkušenost, odhodlání a statečnost. Nesčíslní rudoarmějci neměli nikdy dříve zbraně v rukou, ale nadšení, víra ve spravedlnost a touha, obhájit stůj co stůj mladý socialistický stát, je vedla ke konečnému vítězství. Vznikla armáda, která své nadšení prokazovala činy.

Dne 23. února 1918 porazily oddíly Rudé armády Němce u Narvy a Pskova a zastavily jejich postup na Leningrad. Toto historické vítězství, k němuž došlo onoho dne, bylo prvním slavným důkazem, že mladý socialistický stát vyloučil statečnou, houževnatou a mohutnou armádu. Den 23. února 1918 vešel pak na věky do dějin Sovětského svazu jako den zrození sovětské armády.

Ve druhé světové válce dolehla na bedra SSSR a jeho armády valná část břemen zepasu proti nacistickému Německu a imperialistickému Japonsku. Za cenu těžkých obětí a nesmírného úsilí zastavila sovětská armáda chod vojenského stroje hitlerovského Německa, který zotročil řadu evropských států. V krutém zápase rozdrtila nakonec nacistické branné síly, zabezpečivši taký výsledek války ve prospěch spojenců. Vstup Sovětského svazu do války na Dálném východě urychlil pak porážku japonského imperialismu.

Den 23. února není v Sovětském svazu pouze svátkem armády, nýbrž svátkem všeho sovětského lidu, který svoji armádu v dobách války všemožně podporoval a přispěl rozhodující měrou jak k osvobození vlasti, tak i porobených národů Evropy. Také my vzpomínáme v těchto dnech velikého svátku sovětské armády, armády—osvoboditelky, která nám přinesla svobodu a která spolu s námi stojí na strážích naší nezávislosti.

Poslání a úkoly obrozené Národní fronty

Je tomu právě rok, když v historických únorových událostech došlo k ustavení obrozené Národní fronty, která v kritických dnech nového politického vývoje u nás představovala základnu všech poctivých lidí, jakmile rázem poznali, na čí straně je pravda a pokrok. Politická vyspělost našeho lidu tak znemožnila pokus reakčních sil o uchvácení moci ve státě, protože již několik hodin po výzvě Klementa Gottwalda hlásily se z jednotlivých krajů a okresů akční výbory, složené z osvědčených vlastenců.

Tato nová, únorovými událostmi obrozená politická formace zcela se osvědčila aktivním zásahem do politických dějů v republice tím, že v necelých čtrnácti dnech jasnými činy a skutky skoncovala s rozvratnou a rozkladnou činností starých profilidových živlů. Akční výbory tak dokázaly, že svornost a jednota našeho lidu, která rostla a sílila od dnů mnichovské zrady v těžkých bojích s okupanty za osvobození národa, nebyla zničena ani oslabena rozkladnou činností zpátečnicků, kteří vnikli do nekomunistických stran Národní fronty a uchvátili tu funkce a rozhodující vliv, jehož zneužívali k dosažení svých zhusťá úzce sobeckých cílů. Obrozená Národní fronta tak překazila všechny naděje, které reakce vkládala do rozleptání jednoty našeho lidu. Výzva Klementa Gottwalda našla radostnou odezvu v masách pracujícího lidu, který ztělesňoval jednotu všech poctivých občanů republiky a utvořením akčních výborů dal jí vlastní politickou náplň a poslání v lidově demokratickém rádu.

Dnes, po roce, přehlížíme práci a výsledky této práce obrozené Národní fronty a solva můžeme přehlédnout, proč tato práce tak vydatnou měrou přispěla ke konsolidaci poměrů u nás. Bylo to hlavně proto, že obrozená Národní fronta vyrůstala na

zdravých základech a že její vliv pomáhal ozdravět poměry ve všech jejích složkách.

Tyto úkoly obrozené Národní fronty bude třeba ještě dále prohlubovat. Zvýšená pozornost a péče bude náležet především nekomunistickým stranám, a to tak, aby poctiví a pokrokoví příslušníci těchto stran mohli v nich nabýti rozhodujícího vlivu a mohli přiložit ruku k společnému budování socialismu.

Nejsou to úkoly malé ani lehké. Viděli jsme to již v otázce očisty našeho veřejného života, kde soubor pokrokových sil se zpátečnictvím procházel mnohou frází, v nichž musely teprve vykristalovat všechny kladné složky, aby jejich boj s reakcí vítězně skončil.

Příkladnou otázkou takového souboru pokrokových sil s reakčními živly byly poměry v Sokole. Přes všechnu materiální a morální pomoc, již se Sokolu dostalo, pokusili se staří reakční činitelé a funkcionáři Sokola zneužít i sletu k projevům nenávisli proti pracujícímu lidu a republice. Ale právě proto, že tyto nepřátelské složky v Sokole tak jasně ukázaly svou opravdovou, profilidovou a nedemokratickou tvář, příkře se oddělily od všech poctivých bratří a sester v Sokole a mohlo být s nimi po zásluze skoncováno. Nepodařilo se Sokol vésti do protistátních vodl Rychlý růst a rozvoj sokolských jednot v závodech a příliv nových členů ukázal, že věc Sokola není věcí některých reakčních skupin, nýbrž věcí celého národa.

Obrozená Národní fronta může proto po roce své činnosti s dosti učiněním přehlédnout i její výsledky. Zasloužila se o vytváření zdravé svornosti našeho lidu, stala se představitelkou jeho morálně politické jednoty a síly a tím i ručitelkou našeho klidného vývoje na cestě k socialismu.

Hlavní úkoly obrozené Národní fronty

1. Výstavba socialistického společenského řádu, která je věcí každého poctivého Čecha a Slovaka.

2. Prohlubování lásky a věrnosti k bratrskému Sovětskému svazu a ostatním našim přátelům a spojeným lidově demokratick. zemí, čímž upevníme a zajistíme nezávislost a samostatnost republiky.

3. Sřezení čistoty celého veřejného života, aby reakční živly nemohly vniknout na místa, odkud by mohly bránit rozvoji našeho národně hospodářství a rozvoji lidové demokracie.

4. Je třeba, aby akční výbory podle místních poměrů ve svém plánu a také v plánu jednotlivých složek obrozené Národní fronty vymezovaly pobíli jednotlivých složek obrozené Národní fronty na plnění pětiletky.

5. Šířit a prohlubovat politické uvědomění a bojovat proti politickým predsudkům.

6. Více než dosud věnovat pozornost náboženským a církevním otázkám, aby nebylo zneužíváno náboženského citění věřících.

7. Pečovat o dobudování sjednocené tělovýchovy.

8. Poskytnouti plnou podporu úsilí Svazu české mládeže v získání většiny české a slovenské mládeže.

Výročí února ve znamení nových úkolů

(Pokračování se str. 1.)

pracovníků ze řad zemědělců, mládeže a pracující inteligence.

2. Tisk Verná stráž, brožury, literatura atp.

3. Kulturní organizace po vzoru kult. org. v Suchbátově a v Zateči, olympiady slovanského národního umění atp.

4. Politické a odborné školení jednotlivců i skupin.

Tak se asi rýsují naše nejzásadnější úkoly, které chceme zvládnout do druhého výročí únorových událostí.

Je pochopitelné, že během této doby budeme propagovat a důsledně podporovat asimilaci.

Prodlužování nezdravé snahy o separování volyňských reemigrantů od nového okolí je nesprávné, poněvadž podporuje konservatismus tam, kde potřebujeme velmi nutně pokrok.

Zvládnout tyto úkoly znamená nebat se uhořít i do těch míst, která bolí. Vyhledat mladé pokrokové lidi, uložit jim konkrétní úkoly, věst je k aktivní činnosti a tuto činnost kontrolovat.

Den 25. února 1950 bude ve znamení nové situace v našich řadách a k vyplnění tohoto úkolu musí vynaložit všechny své síly akční výbory odboček SCZV, ústřední AV, odbočky a ústředí SCZV.

kpt. Cílc Emil.

Jarní polní práce celého národního hospodářství

V řadě obcí a okresů podepsali již rolníci smlouvy o dodávkách zemědělských plodin z letošní sklizně. V obcích, kde dosud tato akce neprobíhá, děje se tak urychleně, aby podpisování smluv bylo skončeno ještě před zahájením jarních polních prací. Na těch bude totiž mnoho záležitostí, jakou skutečnou náplň rolníci smlouvám dají, jaká bude letošní úroda. Zkušební hospodáři sami nejlépe vědí, jak je důležité aby jarní setba se dostala včas do půdy, a to zvláště v letech, kdy zima je chudá na sněhové srážky. Jen včasné zpracování půdy a včasné provedení jarní setby umožňuje využití vláhy, která se — byť i ve zmenšeném množství v půdě nashromáždila a která se ještě záhy na jaře, dříve než se dostaví teplé slunné dny, v půdě zachytí.

Abyste bylo možno učiníti zadosť těmto úkolům, projednala vláda v těchto dnech řadu opatření, která mají jarní práce našich rolníků urychlit. Poznatky, kterých jsme nabýli již v prvním období našeho plánovaného hospodářství, nás poučily o tom, že výsledky sklizně mají svůj vliv na celé národní hospodářství. Proto je také naléhavým úkolem celého národního hospodářství, aby poskytlo zemědělcům při jarních polních pracích svoji pomoc.

Všechna opatření, na nichž se vláda usnesla, jsou zaměřena k rychlému prove-

dení jarních prací při současném využití potřebné vláhy. A bude úkolem všeho občanstva, aby se za součinnosti všech složek obyvatelstva i celostátních masových organizací zasadilo se vším úsilím o to, aby tento požadavek byl bezvýhradně splněn.

K jednotnému řízení jarních polních prací jmenovala vláda zmocněnce ing. E. Matěsa. Jemu budou podléhat zmocněnci při krajských národních výborech a tak vznikne celá soustava dobrovolných orgánů, jejichž posledním článkem budou zmocněnci v každé obci. Zmocněnci pro jarní zemědělské práce budou mít za úkol v součinnosti se zástupci celostátních pracovních organizací usměrňovat všechny pomocné práce tak, aby jarní příprava půdy a jarní setba byly v pravý čas dokončeny. Pokud jde o složky lidové správy, těm se dostalo již dříve potřebných pokynů, aby jednak ve své vlastní působnosti, jednak ve spolupráci se složkami nadřazenými učinily co nejrozsáhlejší opatření na zajištění dostatečného množství pracovních sil i hospodářských strojů k zdolání naléhavých jarních prací. Je zvláště důležité, aby všechna opatření, která mají sloužit k urychlení jarního zpracování půdy, byla provedena včas. Při jarních zemědělských pracích platí s dvojnásobnou naléhavostí zásada: Co lze vykonati dnes, nesmí býti v žádném případě odloženo na zítek!

Ing. FRNOCH

Co jsou větrolomy a proč se plánují?

Průboj, 18. II. 49

Pojmenování „větrolom“ není ještě definitivně ustáleno, ač není nové. Ve skutečnosti se jedná o zalesněné úzké pásy, převážně z dřevin listnatých, které rozdělují krajinu na čtverce neb obdélníky 20—60 ha veliké. Čím lepší bonita půdy, tím jsou obrazce větší. V terénu zvláště se obrazce mění, poněvadž se nejdříve musí zalesnit hřebeny vyvýšenin a uzavřít průtahová údolí.

Šíře těchto pásů obnáší u větrolomů ruských 7,5 neb 10,5 m a to stejně u větrolomů hlavních, ležících napříč převládajících větrů, tak u vedlejších, stojících na tyto kolmo. V západní Evropě i v Americe jsou hlavní větrolomy převážně širší (až 30 m), oproti tomu vedlejší jsou úzké, často jen jednořadé, nebo doplněné keří na šíři kolem 5 m. Chráněné obrazce jsou obvykle větší než v SSSR.

Spotřeba plochy je v obu případech téměř stejná a kolísá mezi 4 až 6% chráněné plochy. Horší bonity a exponovanější polohy spotřebují více plochy na větrolomy, zvláště zakládá-li se dle francouzského typu pro horní Rhonu (kol 800 m. n. m.). Pak přesahuje 20%. Rhonský typ má spíše význam kultivace, příp. rekulivace exponovaných pozemků, aby se daly vůbec, nebo lépe, zemědělsky obhospodařovat. V našem kraji by se dal použít pro některé pohraniční oblasti Krušnohoří, silně větry trpící.

V kraji zemědělském se větrolomy uplatňují hlavně v letech suchých. Zabráněním poklesu úrody v suchých obdobích vypočítává Ing. Šanovec (Větrolomy str. 79) pro SSSR průměrné roční zvýšení výnosu o 25% při čemž již odešly ztráty vzniklé zabráněním plochy pro větrolomy. Při tom předpokládá, že úmor a zúročení nákladů investičních a urdžovacích bude hrazeno z dřevního výnosu větrolomu. Toto zvýšení výnosu předpokládá i pro větrolomy v ostatních státech mimo SSSR.

Jasným důvodem, proč se důrazně žádá zakládání větrolomů nejen v SSSR, ale i v Americe na plochách farmáři zpusťovaných od Kanady až po Mexiko, v Dánsku, Holandsku, ve Francii, Anglii, dokonce i u nás se zřetelem na jihomoravské, středocheské a j. v step se měnící roviny, jsou pevně zachycená pozorování pokusných stanic, hlavně v SSSR. Tak M. K. Gladyshevskij v „Polezaščilnyje lesnyje polosy“ zaznamenává sdělení pokusné stanice „Kamennoščepná“, že v suchém roce 1921 činil výnos žito na poli chráněném 8,69 centu a na nechráněném 2,17 centu po ha. Výnos na chráněném poli byl o 300% větší. Táž stanice pro leta 1937 až 39 udává následující průměry (viz Ing. Šanovec: Větrolomy str. 14):

Výnos v centech na 1 ha na poli chráněném, nechráněném, rozdíl v centech a v %: ozimá pšenice 23,8, 16,5, 7,3, 44,3; zimní žito 24,7, 16,5, 8,2, 50; jarní pšenice 17,1, 16,4, 0,7, 4,3; oves 22,2, 18,7, 3,5, 18,4; slunečnice 12,7, 10,5, 2,2, 21.

V Kamenoščepné se jednalo o větrolomy starší, založené za carského Ruska. Ačkoliv účinky větrolomů se projevují obvykle až po dosažení určité výšky, přec dokazují pozorování na pozemcích zemědělského družstva „Pamjať Lenina“ v Rostovské oblasti, že výnos v suchém roce 1938 činil na nechráněných pozemcích 10—12 centů zrna, na pozemcích chráněných mladými, pouze tři metry vysokými větro-

lomy, 20 centů po jednom ha. Tedy více o 70 až 100%. Je tedy zřejmé, že účinky větrolomů se jeví velmi brzy, zvláště v letech suchých.

Malé větrolomy, ku ochraně polí a zahrady vysázené, mají jen lokální význam pro chráněný pozemek. Aby se projevil vliv na klimatu celé krajiny, je nutné, aby se provedly ve velkém měřítku celostátním (jako jsou vypracovány plány v SSSR pro celou jižní Rus, mimo Kozácké republiky), neb alespoň v rámci kraje.

Pro vlhkostní poměry krajiny mají také velký význam větší vodní plochy, které v spojení s větrolomy působí mnohem účinněji. Bohužel, mnoho starých rybníků bylo zrušeno ku škodě celých krajů a je v celostátním zájmu, aby byly všechny obnoveny.

V našem kraji je nezbytně nutné zlepšit vlhkostní poměry zvláště na rovině mezi Chomutovem, Žalcem, Louny a Mostem, pak na Libochovicku a Roudnicku, kde jsou rozsáhlé plochy, které nesporně také potřebují celou síť větrolomů a obnovení neb založení nových rybníků či vodních nádrží. Tím by se zabránilo nejen přímým škodám větrným na polních plodinách, chmelnicích, odnášení půd při jarních víchřících a p., ale v prvé řadě odnášení vlhkosti, působící ztrátu srážek. Charakteristickým příkladem je krajina přímo pod Chomutovem, platící za jednu z nejsušších oblastí Čech, kde po jarním přisucho nepříjemně celé léto, zatím co před i za touto oblastí při docela normálně. Někde je tato oláзка od-bývána výrazem „dešťový stín“, ale není tím pravděpodobně nic jiného, než volný průtah západních a jihozápadních větrů, nedovolující sražení nesených par nad vy-hřátou suchou zemí, která má na jeře, nekryta vegetací a zdrsněna vlácením, velmi malý odpar.

Založením vhodných větrolomů se od-pomůže nejen tomuto zlu, ale jistě se zmír-ní neb zcela zamezí z jara a na podzim (po žních) řádění větrů, poněvadž brzdící koeficient půdního povrchu je v té době velmi malý a jiné zábrany dnes zde není.

Zakládání větrolomů je dobrou investicí a záslužnou prací pro celé generace. Poněvadž jsme povinni plánováním směřovat ku povznesení národa a státu, musíme poukazovali na nulnost zřízení větrolomů jako vyzkoušeného prostředku. Působí současně esteticky a brání postupu stepi, jejíž šíření jest našimi botaniky nesporně prokázáno výskytem stepních rostlin, které dříve u nás nebyly.

Nerozumným působením člověka na step šíří stále. Každé zbytečně v polích vykácené stromořadí, skupina stromů i keřů, každý zrušený rybníček jsou krůčky k šíření stepi. Ještě existují záznamy, že poušť Gobi byla zalesněná a dnes tam vládou jen větry, přenášející všechny druhy zemin. Docela mladé jsou pouště v USA, na kterých se pohybuje písek jako v Africe. Vinu nesou farmáři, kteří nerozumně začali a vypalovali pralesy, aby na půdě pohnojené popelem pěstovali pšenici a kukuřici. V suchém roce byli náhle překvapeni větrem, který jejich pole zavál pískem, neb odnesl jejich omici až na tvrdou mrtvinu. Dnes jen zabránění postupu pouště zelenými pásy, jako jedinou ochranou, stojí miliony dolarů. O rekulivaci posízené půdy se povětšinou ještě nejedná. A podobným koncům musíme u nás rozhodně předejít.

Důchod v pětiletce

Vládní nařízení ze dne 6. ledna 1949, kterým se upravují některé nároky zaměstnaných důchodců v počátečním období pětiletého plánu, vyšlo ve Sbírce zákonů ze dne 31. ledna. Je v platnosti pro počáteční období pětiletky do definitivní zákonné úpravy řízení práce. Podle něho poživatelům důchodu invalidního, starobního nebo vdovského, příznaného podle předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění, platných (použitelných) před 1. říjmem 1948 — kteří uspěchli výzvy vlády z července 1946, aby se všichni občané zapojili do budovatelejšího úsilí k splnění dvouletého plánu hospodářského, a kteří pracovali v době od 1. září 1946 do 30. září 1948 jako důchodci nejméně 6 měsíců — nebude důchod podle předpisů zákona o národním pojištění krácen proto, že zaměstnaní pokračují po 1. říjnu 1948.

Ministerstvo sociální péče je nařízením též zmocněno, aby výhodu, které někteří důchodci splňují uvedené podmínky takto už požívají, rozšířilo i na jiné zaměstnance, t. j. ty, kteří nebyli v uvedeném mezidobí jako důchodci aspoň 6 měsíců zaměstnaní nebo vstoupili do zaměstnání teprve po 1. říjnu 1948, pokud patří ke skupinám zaměstnanců nebo jsou zaměstnaní pracemi, které jsou zvlášť důležité pro pětiletý hospodářský plán. Tyto skupiny zaměstnanců, po případě druhů prací, budou dodatečně vyhlášeny v Úředním listě.

Stejná úprava platí pro příjemce veřejných odpočíváků (zaopatřovácích) platů.

Důchodcům, kteří požívají důchodu úrazového, vstoupili do zaměstnání, jejich důchod zásadně krácen nebude.

U poživatelů důchodu invalidního zůstává však nedotčena základní podmínka pro další trvání nároku na tento důchod, t. j. že nastal podstatný a trvalý pokles výdeleku v důsledku nepříznivého zdravotního stavu, takže pojištěnec si nevydělal a nemůže vydělati ve svém dosavadním zaměstnání ani v jiném zaměstnání přiměřeném jeho dosa- vadnímu povolání, více než polovinu toho, co si vydělal dříve. To znamená, že vyde- lání během zaměstnání najevo, že zaměstna- nec přestal být invalidní ve smyslu zákona o národním pojištění, může mu být důchod přesto odňat.

Důchodcům národního pojištění, kteří po- žívají nezkrácený důchod, jsou-li zaměstná- ni, nebude náležet v době nemoci nárok na nemocenskou, a to proto, že jejich důchod jim nahrazuje jejich úslý výdělek v době nemoci. Je nežádoucí, aby důchodce, když nepracuje, pobíral při tom dvojitý — u za- městnanců, na něž se vztahuje zákon č. 154/1934 Sb. o soukromých zaměstnancích, případně i trojitý — požitky.

Naklad. českých zemědělců Brázda, Praha II, Opletalova 3, vydalo ve sbírce „Rádce zemědělce“ jako sv. 101 odbor- nou knihu Ladislava Böhma: Snůška s ovocných stromů. V jednotlivých kapitolách jsou podrobně probírány předpo- klady a přípravy včelstva na snůšky s ovocných stromů, péče o včelstvo a prv- ní jarní práce. Kniha obsahuje také stati o Wegmannově metodě se zřetelem k jejímu použití v našich českých snůško- vých poměrech. 100 str. Cena 30 Kčs.

Svazek 80: Ing. Dr. František Svoboda: Silážování. Autor knihy poučuje, jaký význam má silážování píce pro zlepšení krmivové základny v zemědělských pod- nicích. Pro každého zemědělce je kniha nezbytná, neboť uvádí přesný postup při siláží. 80 stran, cena 27 Kčs.

Václav Zárbynický:

SŁOWIANIE

na drodze ku socjalizmowi

(Odczyt wygłoszony na akademii dla polskich robotników w Żatcu)

(c. d.) III.

Zupełnie inaczej wygląda nowy ruch słowiański. Zasady współczesnego ruchu słowiańskiego są odmienne od zasad ruchu słowiańskiego z przeszłego stulecia.

Współczesny ruch słowiański jest wyrazem wolnych, równouprawnionych narodów.

Doświadczenia drugiej wojny światowej, wywołanej przez Niemcy faszystowskie, pokazały narodom słowiańskim jak wielkie znaczenie ma ścisła współpraca narodów słowiańskich w interesach swej własnej obrony.

Owa współpraca słowiańska ma wielkie znaczenie nie tylko w interesach obrony swego własnego kraju, lecz i w interesach odbudowy pokojowej. Dlatego też nasze narody coraz więcej wzmacniają przyjaźń i braterską współpracę na polu politycznym, gospodarczym i kulturalnym.

Jeżeli w dawnych latach nie można było osiągnąć pomyślnych rezultatów współpracy między bratnimi narodami, to wina leżała przedewszystkiem na klasach panujących, które dla swoich egoistycznych interesów prowadziły długotrwałe spory między narodami słowiańskimi. Dziś są inne przesłanki dla współpracy między słowiańskimi narodami. Jest to za pierwsze: Wspólna obrona suwerenności państw słowiańskich,

za drugie: wspólny ludowo-demokratyczny ruch, ruch robotniczo-włościański, celem którego jest postępowo-demokratyczna przebudowa całego życia społecznego. Przebudowa ta rozumie się na zasadach socjalizmu.

za trzecie: jest to ruch masowy, głoszący ogólnoludzkie idee dostępne dla wszystkich narodów miłujących wolność. Ruch ten zasadniczo broni wolność nie tylko narodów słowiańskich, lecz wszystkich narodów świata.

za czwarte: jest to ruch pokojowy, antyfaszystowski i antyszowinistyczny. Ruch słowiański jest zasadniczo przeciw wacie, przeciw imperialistycznym interwencjom państw kapitalistycznych.

Słowianie w czasie ostatniej wojny przynieśli największe ofiary, dlatego też są obrońcami pokoju. Słowianie w dzisiejszym swym zjednoczeniu nie są słabymi, nie boją się wrogów a jednak nigdy nie dążą ku walce, ponieważ walki zaborcze, walki charakteru imperialistycznego są obce współczesnemu ruchowi słowiańskiemu. Dążą natomiast do utrwalenia pokoju światowego, do współpracy z narodami całego świata dla własnych interesów całej ludzkości.

Pomyślnych rezultatów w konsolidacji stosunków narodów słowiańskich osiągnięto jedynie dzięki ZSRR, dzięki jego zwycięstwu nad faszystowskimi Niemcami. Dlatego też nie wolno nam zapominać że naszą wyzwolicielką z pod jarzma faszystowskiej niewoli niemieckiej była Armia Czerwona, był to wielki naród rosyjski, który położył na ołtarz naszej wolności największe ofiary. Nie śmiemy też zapominać, że ZSRR jest głównym gwarantem wolności i niepodległości narodów słowiańskich. Nie śmiemy zapominać, że my, Słowianie, tworzymy moc i potęgę jedynie w sojuszu ze ZSRR. Jego znaczenie międzynarodowe, polityczne, gospodarcze i wojskowe jest ogromne; jest to nadziejna opora i gwarancja naszego pokoju i naszych granic.

IV.

Reasumując wyniki nowego zjednoczenia narodów słowiańskich, które się datuje od r. 1941, przychodzimy do wniosku, że całe Słowiaństwo od chwili zjednoczenia się na nowych politycznych zasadach, odmiennych od panslawizmu burżuazyjnego, osiągnął pomyślnych rezultatów w pracy. I jest to widoczne jak na polu międzynarodowym, tak i na polu wewnętrznej konsolidacji życia politycznego i gospodarczego. W polityce międzynarodowej zawarliśmy między sobą cały szereg wielkiego znaczenia układów politycznych; w polityce wewnętrznej prowadzimy konsekwentną likwidację kapitalizmu. Planowo rozszerzamy sektor socjalistycznego gospodarstwa i zwężamy sektor gospodarki prywatnej. Wspólnymi siłami, pod kierownictwem partii bolszewickiej i partii komunistycznych krajowych, dążymy do likwidacji kapitalizmu i do uniemożliwienia eksploatacji człowieka człowiekiem.

Dążymy ku socjalizmowi, dążymy ku niemu drogą ludowodemokratycznego urzędzenia, drogą jak najwięcej humanitarną i sprawiedliwą.

W tym cel i znaczenie współczesnego Słowiaństwa.

Adam Asnyk: (1838—1897)

Daremne żale

Daremne żale, próżny trud,
Bezsilne złożeńca!
Przeżytych kształtów żaden cud
Nie wróci do istnienia.

Świat wam nie odda, idąc wstecz,
Minionych mar szeregu;
Nie zdoła ogień ani miecz
Powstrzymać myśli biegu.

Trzeba z żywymi naprzód iść,
Po życie sięgać nowe,
A nie w uwiędłych laurów liść
Z uporem stroić głowę.

Wy nie cofnicie życia fal,
Nic skargi nie pomogą!
Bezsilne gniewy, próżny żal!
Świat pójdzie swoją drogą.

Вперед, богатири вперед

Алексей СУРКОВ

Сынов народ
На бой ведёт,
Героям страх неведом.
Вперёд, богатыри, вперёд!
Отвага города берёт,
В атаках — путь к победам.

Широк орлиных крыл размах,
Окрепла в битвах сила.
В метелях наших и снегах
Фашистов ждёт могила.

За слёзы наших матерей,
За выжженные хаты
Идёт для бешеных зверей
Жестокий час расплаты.

Народных мстителей сердца
Тверды и непреклонны.
Развеем яростью свинца
Немецкие колонны.

Перед танкистом и стрелком
Дрожит фашист проклятый.
Стреляй в упор, коли штыком,
Круши врага гранатой!

Сигнал атаки дан вождём!
Открыта даль седая.
По трупам вражеским идём,
Разя и побеждая.

Сынов народ
На бой ведёт.
Героям страх неведом.
Вперёд, богатыри, вперёд!
Отвага города берёт,
В атаках — путь к победам!

Zprávy svazu

Placení členských příspěvků je samozřejmou povinností všech řádných členů svazu. Prosimе, aby každý ve vlastním společném zájmu učinil tak co nejdříve. Při placení členských příspěvků poštovní složenkou uvádějte číslo své členské legitimace.

Žádosti o československé státní občanství. Zjistili jsme, že velká řada našich krajanů nemá dosud průkaz o čs. státním občanství a mnozí dosud nepodali ani žádost. Přesto, že lhůta k podání těchto žádostí byla prodloužena do konce r. 1949, je třeba učinit tak co nejdříve. Tiskopisy žádostí zašleme na požádání.

Registrační průkazy. Před časem jsme uveřejnili ve Věrné stráži seznam osob, kteří mají své registrační průkazy v kanceláři Svazu. Dosud však mnozí tyto průkazy nevyzvedli. Upozorňujeme proto, aby tak učinili co nejdříve.

Budujeme sociální fond

Dne 6. února 1949 konala se svatba p. Kulhánka se sl. Marií Poharskou. Na svatbě byla provedena pp. V. Pytlíkem, F. Teplíkem a J. Rejsou sbírka ve prospěch volyňských vdov a sirotek, jež vynesla 1060 Kčs. — Děkujeme touto cestou všem milým a štedrým dárcům a přejeme novomanželům, aby se jim splnila všechna očekávání.

Na pohřbu pí Zofie Svítkové v Kolešovicích dne 16. II. 1949 byla vykonána po projevu p. Loskota Mikuláše za souhlasu manžela Antonína Svítka sbírka na volyň. sirotky, jež vynesla 1320 Kčs. — Děkujeme všem štedrým dárcům a kěž je zesnulé země lehká a spánek v ní sladký.

Hledáme

Zofie Luhanová, Hořetice čp. 33, okr. Zatec, hledá sestru Antoninu Wodarczykównu, která odjela z Volyně do Polska v r. 1943 někam do okolí Varšavy.

Alexandr Zahrádka, Křešice u Litoměřic 125, prosí o jakékoliv zprávy o p. Vladimíru Sochorovi, bývalém učiteli v Anglii — zvláště jeho místo nynějšího pobytu.

Vladimír Licinberg, Vlkýš čp. 1, pp. Heřmanova Huť hledá Josefa a Marii Mocounovou z Moldavy na Volyni, Antona Vaňku ze Zálesí a sl. Jiřinu Mesnerovou. Zprávy podejte laskavě na adresu výše uvedenou.

Různé zprávy

Pomocné dětské sestry

Zařadování žen do výroby neznámá ani v nejmenším, že by se ženy zpronevěřily mateřství. Mateřství je ulehčováno, je zlepšována péče o dítě od nejužšího věku. Naše lidová demokracie se plně uvědomuje, co znamená vospělá péče o matku a dítě. Jedním z dokladů této přímo programové péče je vytvoření povolání pomocných dětských sester. Již pojmenování charakterizuje činnost těchto pracovnic. Pomocné dětské sestry jsou ošetrovatelky, které pečují o ty nejmenší. V bývalém podolském sanatoriu v Praze, kde byla vytvořena kojenecká klinika, mají škou k přípravě dětských sester. Je to půlroční kurs, který připraví do praxe ošetrovatelky, obeznámí je dokonale se zacházením s kojencem. Pro kurs jsou vybírány dívky a mladé ženy, které mají lásku k dítěti a k svému budoucímu odpovědnému povolání. Skolení je bezplatné a patří k němu internátní zaopatření, tedy nejen zdarma učební pomůcky, ale i byt, strava a pod. Dětské ošetrovatelky obdrží také svůj jednotný ošetrovatelský šat. Je jim zajištěno náležité hodnocení a patřičný ohled před veřejností, neboť stejně jako mamince, tak také ošetrovatelce dítěte s jejím miminkem dlužno všude dávat přednost a zachovávat k ní všechny ohledy.

Naše dívky i mladé ženy jistě budou jevit o povolání pomocných dětských sester zájmem. Právě žádoucí, poněvadž lidová demokracie též odstranila třídní rozdíly v péči o dítě a kojence a je proto tím více třeba takových ošetrovatel. Nesmíme mít nedostatek pomocných dětských sester, jichž je tolik třeba do porodnic a ústavů pro kojence, do zdravotní služby a ovšem také do domácností, kde oba rodiče pracují. Jsou dány nejlepší podmínky pro výchovu dětských sester a nepochybuje, že dívky a mladé ženy jich jistě rády a s pochopením využijí.

Nová úprava přiděl. řízení pro konfisk. rodinné domky

Vládou byla právě schválena osnova vládního nařízení, které nově upravuje přidělové řízení pro konfisk. rodinné domky. Nové nařízení zavádí trojí přidělové ceny, z nichž základní cenu odhadní zaplatí za domek pouze námezdně pracující a důchodci. Drobní výrobci, řemeslníci a příslušníci svobod. povolání zaplatí cenu zvýšenou o 50% a ostatní uchazeči o 100%. Pro pensisty, kteří se do pohraničí přestěhují z přelidněných měst, je však zavedena zvláštní 50% sleva. Současně se upravují i platební podmínky, dovolující placení přidělové ceny z vázaných vkladů do výše daněprosté částky, s odečtením částek, jichž už bylo použito k placení jiných konfiskátů. Přídělové ceny bude přidělcům umožněno platit ve splátkách, neprevyšujících dosavadní nájemné. Kromě jiných

změn byl rozšířen i pojem rodinného domku také na určité objekty větší. Záleží nyní na MNV, aby spoluprací s oblastními úřadovými OÚ a FNO uspíšily dle nového, zjednodušeného řízení celý přiděl, v němž bylo již oceněno přes 150.000 domků. Přiděl musí být skončen do konce t. r.

Přes 27.550 uchazečů o konfisk. živnosti OÚ a FNO vyhlásil rámcovými plány přiděl konfisk. živností ve všech okresech. Přihlášky však mohli dosud podávat jen uchazeči přednostní a dále ti, kteří byli nár. správci ustanovení před 1. 5. 1946. Protože však zbývá ještě určitý počet konfisk. živností, vyzval OÚ a FNO k podávání přihlášek také ostatní nepřednostní uchazeče, kteří byli ustanoveni po uvedeném dni a směli dosud podávat jen ohlášení. Kromě nich mohou přihlášky podat i uchazeči přednostní, kteří mají podnik v nár. správě nejméně 3 měsíce. Jad.

Malý oznámení

Valná schůze Sboru českých exulantů a navrátilců z Polska se koná v sobotu 5. března 1949 v Praze II, Jungmannova 9 ve 12.30 hod.

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 24. února t. r. dožívá se 65 let náš drahý tatínek, dědeček, pan Josef Vrzal z Aše v Čechách, Purkyňova 2072. Do dalších let hodně zdraví a štěstí v kruhu svých drahých přeje Jirka, Růženka a Jiříček.

Přijmu pomocníka do mlynářství — stárka. Dohoda ústní. Václav Dražan, Vikeletice 39, pp. Žabokliky, okr. Zatec.

Poděkování

Děkujeme touto cestou všem, kteří doprovodili na poslední cestě našeho drahého tatínka Josefa Kadeřábka, nar. v Hlinsku na Volyni, zemřelého 19. 2. 48 v Břežanech, okr. Zatec, a jak zmírnil náš velký žal. — Rodina Kadeřábkova, Břežany.

Poděkování

Vzpomínám na pozornost a úctu, již jste prokázali mému drahému zesnulému choti protojerejovi O. Vladimíru Zachovi, prav. duch. v Zalci a byli mě útěchou v mém nesmírném žalu. Děkuji Vám proto všem a otcům duchovním za mši svaťou a pročitěné projevy útěchy, místnímu Sboru starších, Páveckému kroužku za krásný zpěv, Svazu Čechů z Volyně a všem za doprovod a nesčalné květinové dary a věnce, jimž jste ozdobili hrob zesnulého. Buh Vám to zaplatí Anna Zachová, manželka.

Leopold Buchniček

Hospodář z Volyně

Lidové noviny 22. II. 49

Jede klusem se svými koničky po návětné rovině u Vojkovic. Starý vojenský plášť rozepjatý na prsou vlaje v únorovém větru, zatím co hromotlucá postava se pohupuje na kozlíku v rytmu jízdy. Koníčci s hustou zimní srstí frkají a ani jim nenaadne zvolnit jízdu. Dovedou klusat třeba celý den a spokojí se při krmení ledačím. Ruští koníčci. Jsou to takoví milí tvorové, od nichž se nedovede bývalý příslušník Svobodové armády odloučit. Jednoho musil za války nechat v Libanovce, když odešel do války. Ale sešli se opět po několika letech ve Vojkovicích, kam ho pohublého přivezla vojáková rodina. Koník se brzy spravil, srst se mu leskne jako askamit a nezná únavy. Druhého koupil zde. Mohl si vybrat mezi desítkami jiných, větších. Ale vzal si toho malého, huňatého, poplácal jej po šíji a pošepal několik ruských slov. Od té doby byli kamarády.

Tenkým hvizdem koníčci zkamení. Tak dovedli ztuhnout na frontě, když začali palba, kdy vystřely katuší ofšáaly zemí. Nyní stojí u pole. Hospodář z Volyně se jde podívat, jak vypadá osení, jež letos neuzilo teplé sněhové pokrývky. Dlouhne do mazlavé půdy, slídí po škůdcích, kteří se chystají na úrodu dříve než hospodář. „Mráz nebo přival deště na ně“, myslí si hospodář.

Pole, u kterého se zastavil není jeho. Není ani sousedovo. Je všech. Sám je zasel na podzim ozimou řepkou. Na obecním. Proto má o pole takový zájem. Byl to vlastně jeho nápad, aby obec, jež má několik hektarů vlastní půdy, splnila dodávku olejnin společně. Předpisy jsou celkem malé, ale hospodářům nadělají vždycky nejvíce starostí. Kam s takovým kouskem, sotva několik arů? Neslojí za to obdělávání a přitom je práce na olejninách vrchovatě. A co když se neurodí a plán nebude splněn? Znamená to — třeba jen nedostat šatenku.

Hospodář z Volyně si přivezl velké zkušenosti. Je pravda, že ho neměli v obci z počátku příliš rádi, když přišel jen tak, beze všeho, začátkem ledna 1946 do Vojkovic. Uvažte, jaký je to člověk, když spává na vojenském plášti, kterým se také přikrývá, — když do jeho ušedlosti pouchané válkou a také šlendriánem německého předchůdce fouká vylučovacími okny, když si musí sám vařit a nemá ani slepici. Jak chce sedláčit? Jaký to bude soused? Nebude na obliž?

Široká tvář je rozbrázděna jízvou. Pamatka na Liptovský Hrádek z jara 1945. Široká tvář a široké gesto ztělesňuje klid a vyrovnanost.

„Tož půjčme si.“

Živnostenská banka dala do začátku 50 tisíc Kčs, což stačilo na nejnütnější vybavení, konička, dvě kravky, prasátko a čtyři slepice. Na peřiny nezbylo a tak se hospodář přikrývá pláštěm dál. Napsal však rodině domů, aby přijeli i s peřinami a jeho oblíbenou lošaděnkou-kobylkou. Dočkal se v květnu 1947. Hospodář z Volyně toho dne přetáhl spokojeně peřinu přes hlavu a usnul pod jednou střechou s těmi, jež měl nejraději a které neviděl čtyři roky. „Jaká je staronová vlasti? Jak se tu žije?“ ptá se manželka s dcerou. „Dobře, uvidíte. Pole jsou pěkná a je jich dost — celých osm hektarů.“ Někteří mají víc. Sám jim to navrhl při rozdělování kdysi německé obce mezi nové osidlence. Měl k tomu důvod. Byl na vojně a věděl, co to bylo Sokolovo. Tři kamarádi z armády, všichni od Sokolova, mající československá i sovětská vyznamenání, se usadili rovněž ve Vojkovicích. Jsou to prostě chlapi. Dostali po jedenácti hektarech — zaslouženě.

„Mráz nebo přival deště,“ vrací se hospodář z Volyně v myslí k přítomnosti, když uviděl v zemi úporně přezimující dřepčiky. A splníme plán i v olejninách. Obděláme pole společně, společně dodáme, společně splníme plán. A jedna starost, společná starost je odbyta. Stálo to nějakou dobu přemlouvání — nakonec musil sít sám, ale dnes již všichni vědí, že to byl skvělý nápad. Jinak by to jinde nenapodobovali.

Hospodář z Volyně ukázal, že věci rozumí, že dovede poradit a že se práce nebojí. Udělali ho předsedou místního Jednotného svazu zemědělců. Ted má na starosti ještě jednotné družstvo — ale to všechno je jen na okraj. Obec bude v pětiletce sázet větrolamy. Hezky pár stovek stromů, většinou ovocných rozčísne krajinu a oživí jednotvárný obzor. A hlavně bude vzdorovat vysušujícím větrům na území tak spíše zavlažovanému deštěm i rosou. Dá to práci, ale co je na světě bez práce?

Volynský hospodář není ve Vojkovicích sám. Šestnáct rodin se vrátilo do vlasti a přineslo s sebou kus svého dřívějšího domova. Treba takovou Iněnkou. Roste jako rýže, vyroste jako kukuřice a obsahuje velmi mnoho oleje, kterým tam v dřívější vlasti mastili koláče i kola u vozu. Ze slámy

Plán se tvoří zdola!

-fb- Obec Hořesedly na Rakovnicku se 496 ha orné půdy, na níž se většinou pěstuje chmel, je více než ze 40% osídlena volynskými Čechy. Tim, že bylo nyní splněno její přání, být ve svazku okresu rakovnického (doreadána patřila ještě k okresu podbořanskému), zvýšila se její budovatelská aktivita. Z úkolů, které si vytyčila pro pětiletý plán a které značně přispějí k celkovému zlepšení vzhledu obce, bylo již v lednu a v únoru odpracováno 151 hodin na úpravě rybníka, který má sloužit jako nádrž pro požární službu a v nejbližších týdnech — jakmile počasí dovolí plné rozvinutí práce venku — bude ve formě pravidelných brigád přikročeno k opravě obecního domu, úpravě hřiště, které bude osázeno ovocnými stromy, opravě obecních cest, vycištění rybníka k zřízení čekárny u stanoviště tří autobusových linek.

Pokud jde o kulturní práci v obci, je jistě potěšitelné konstatování předsedy MNV, že zde volynští Češi těsně spolupracují s osídlenci z vnitrozemí. Obec má již dva ochotnické soubory, z nichž zvláště soubor mládeže se má čile k životu, jak to dokazuje přihláška k okresní soutěži v divadelní činnosti. Rozvržení výrobních úkolů na jednotlivé zemědělce bylo již provedeno a v kanceláři MNV je vyvěšen podrobný přehled, na němž místní zemědělci mohou kontrolovat závazky své i sousedů. Při naší návštěvě jsme byli přítomni jednání několika místních zemědělců s předsedou okresního sdružení JSCZ v Rakovnicku, jemuž byly předneseny některé námítky, z nichž zvláště jedna stojí opravdu za to, abychom se o ní zmínili. Byla vznesena na rozpis zvýšené výroby cukrovky v obci (16 ha na obec), při čemž bylo všemi souhlasně konstatováno, že při stávajícím nedostatku pracovních sil, které sotva stačí k pracnému obdělávání chmelnic, by nebylo možno věnovat stejnou péči ještě pěstování cukrovky. Zádali proto všichni, aby zvýšený úvazek výroby cukrovky byl snížen, pokud je ještě čas, aby později nedošlo k nežádoucím rušivým výkyvům plnění převzatých závazků. Vidíme, že rozpis úkolů ve výrobě i dodávce je podnětem úvah našich zemědělců a že plán se tvoří dole — na vesnici — tak, jak to má být!

TMZ

byly výborné kartáče a košata. Přivezli si jí trochu do Vojkovic a zkoušejí ji v novém prostředí. Již dnes je vidět, že budou mít úspěch.

Hospodář z Volyně, Václav Jona z Libanovky, tiše mlsal na koničky. Vjíždí tryskem do vesnice. Dnes je trochu nespokojen a bručí si do monotónního hrčení kol po dlažbě. Chtl pomoci v zimních měsících v průmyslu a proto se dobrovolně přihlásil na tři — čtyři měsíce v továrně. Rozumí strojm, řídí nákladní auta mezi Kijevem a Lvkou a pak dál. Chtl být jen výpomocným dělníkem. Nehledal práci ani aby se uživil, hospodářství mu stačí, ani z mamonářství. Chtl prostě dělat něco užitečného a něčemu novému se naučit. Nedovede zahálet. Ale řekli mu: buď natrvalo nebo vůbec ne. A to ho ted mrzí. Chtl být prvním brigádníkem z venkova v továrně, když továrny posílají tolik brigádníků na venkov. Ale ještě se nevzdal. Zkusí to jinde a než začnou polní práce někde přece jen vypomůže.

Důležitost rozšířeného chovu drůbeže

Vládní usnesení o zřízení výkrmen drůbeže při státních statcích a družstevních podnikách dalo základ velkorysé drůbežářské produkci, která bude mít pronikavý vliv na zlepšení a zdokonalení výživy našich pracujících vrstev. Každému chovu se věnuje nejlepší zdravotní péče. Proto byla učiněna náležitá veterinářská opatření, aby nový chov drůbeže měl zajištěny náležitě podmínky. Již napřed byly vykonány zdravotní prohlídky slepic a byly vybrány jen nejlepší a nejpůsobilejší nosnice. Az dosud se ve všech drůbežárnách nevěnovala dostatečná péče systematickému zdravotnímu dozoru na chovný materiál. Nynější opatření zabrání, aby se liha kuřata zatížena zárodky chorob, které nezpůsobují deimovaly nase drůbežnictví. Aby chovatelé mohli dostávat již kuřata odrostlá a částečně oluzilá, budou kuřata z lihní přecházet do výchoven, kde zůstanou nejméně tři týdny. Kuřata budou potom — pokud nebudou rozprodána zemědělcům — dopravena do přípravných výkrmen, kde budou rovněž pod zdravotním dozorem.

Výkrmny drůbeže jsou ukázkou, jakých možností je schopna naše plánovaná výroba politiky. Zemědělcům a zvláště hospodářům v hospodářství bude toto zařízení názornou školou, jak se správně provádí chov drůbeže, který je základem produkce vajec.

Zápisník chovatele

Hlavní zásadou při pokrevném chovu je nepáření bratra se sestrou, neboť to by určitě vedlo k degeneraci celého chovu.

Pamatujte, že kohout přenáší na dědice své tělesné tvary, vnější vzezření, barvu, a co hlavní — užitekosti! Proto je nutné, aby kohout byl vybrán jen od nejlepších nosičů. Proto je třeba takového kohouta si opatřit z dobrého, kontrolovaného chovu.

Je záhodno, aby kohout byl mladší alespoň o rok nežli slepice. Svým temperamentem podporuje životnost slepic a tím také snůšku.

Nezapomeňte, že rané kuře — již podzimní snůška. A staré slepice vyřaďte, chovejte slepici nejdéle tři roky. Slepice snášejí nejlépe první dva roky. Oblíbená slepice nemá cenu a jen slepice nosnice jí má.

Nebezpečí tuberkulosou (souchotěmi) zamořených kuřat je velké, dbejte, abyste dostali kuřata jen ze zdravých chovů.

Když vám chcipají při odchovu kuřata, není to vždy vinou lihně. Věnujte jim velkou pozornost. Potřebují teplo, vzduch a čistotu, čistou pitnou vodu a také říční písek k zobání, zelenou travičku a v jarních měsících alespoň sušené kopřivy nebo listky z vojtěšky drobně rozsekat a míchat do krmení. Pšeničné otruby pokropené rybím tukem a v malém množství dodáváme do krmiva, též značně kuřatům prospívají. Možná-li nezapomínejte na kosi moučku, rybí moučku,

podmáslí, tvaroh neb mléko, ale jen sladké neb hodně sedlé — nesmí být nakyslé!

Králičky dělíme zhruba na tři kategorie: 1. chov králiků na maso, 2. na kožišinu a 3. na vlnu. Proto při výběru druhů musíme si nejdříve uvědomit, co chovem chceme sledovat a podle toho volíme rasu.

Nekrmte králičky jen suchým krmivem. Králík musí mít vodu a alespoň obden řepu nevařenou. Také občas jim dáme ohlodat vrbové proutě (stačí jednou týdně).

Při nemoci králiků poraďte se ve vašem spolku u některého starého chovatele, nebo přímo u zvěrolékaře.

Ptáte se, zda jeden skok stačí k oplodnění? Ano. Je-li samice vyspělá a samec po skoku se svalil na stranu, úplně to postačí. Více skoků se nedoporučuje, ramlík se zbytečně vyčerpá a také ramlíci to nijak neprospívá.

Krajanka J. V. se ptá, kdy začínají mladé slepice nésti? Leghorny a vlašky po 6—6½ měsících. Wyandoty a Rhode Island (červenky) po 6½—7 měsících. Tož kuřata lihnout v únoru a březnu nesou již v srpnu-září toho roku.

Není pravdou, že bílé neb hnědě barvená vejce jsou výživnější. Výživnost vajec záleží na krmení a zdravé drůbeži a ne na skořápce.

Při teplém dnu vyčistíme a desinfikujeme kurník a hnízda. V hnízdech, kde jsou čmelíky, slepice nerady nesou a zanášejí.

Jaký chov králiků a slepic? Psali jsme o tom ve VS. Vám radíme, že vhodnou rasou králiků je: králik vídeňský bílý modrooký, který je střední váhy 3—4 kg a jeho kožka je vyhledávána a dobře placena. Používá se na imitaci všech kožišinových zvířat. Také velkou činnost bych doporučoval, dosahuje váhy 4—6 kg. Ze slepic doporučuji Rhode Island — je to univerzální slepice, nosnice i na maso.

Kde možno chovati kachny? Nejužitečnější kachna je Americká Pekinka, je to velká, bílá kachna a dost nese, brzy zraje. Ovšem má ráda vodu a pastvu (poloviční krmení). Ale dá se chovat na dvorku — nezapomínejte na čistou vodu k pití. Jirj Klásek.

Obrna vepřů

Na dotaz pí J. P., zda se obrna vepřů přenáší na děti, odpovídám:

Obě nemoci, ani lidská na vepře, ani prasečí na člověka, nejsou vzájemně přenosné, ale jsou po příčině strance samostatnými jednotkami a nesouvisí s jinými nemocemi, ani nejsou jejich následkem. Dětské obrny si po prvé všiml lékař asi před 100 lety, ale blíže určitě její epidemický charakter asi před šedesáti, kdežto na nemoc vepřů upozornil u nás prof. Klobouk asi před 20 lety. Obě nemoci jsou neobyčejně těžkým problémem. O způsobu jejich šíření a pře-

nosu nemáme dost spolehlivých představ. Tolik o tom napsal prof. dr. J. Lukeš. Dodal bych, aby se v obou případech nečekalo a ihned, jakmile něco podobného zpozorujete, abyste se obrátili na lékaře u člověka a na zvěrolékaře u dobytčete. J. K.

Půda a hnojení

Neříká vám mnoho tento prostý název malé, vkusné brožury. A přece má knížka zvláštní hodnotu, zvláštní svůj význam, a to hned dvojitě.

Je to první svazek, kterým zahájily naše chemické závody, národní podnik, edici odborných, speciálních knížek pro naše zemědělce. Hodlají tímto činem názorně dokumentovat poslání národního podniku, totiž nejen vyrábět, ale o výrobku také spotřebitelé odborně informovat. S tímto heslem posílá v úvodu knížky tento první svazek a zároveň celou sbírku do světa ing. dr. O. Malíš. Jde tedy o seriosní propagaci technického pokroku a zvýšené zemědělské produkce.

Vlastním úkolem této brožury je předsvědčit naše rolníky, že právě odborné a soustavné hnojení pomůže jim nejen zdotat úkoly, které jim ukládá nová pětiletka — zintenzivněním a z hospodárnějším výrobou co neúplněji zabezpečit výživu obyvatelstva, ale zároveň také pomůže zvýšit podstatně rentabilitu jejich podnikání.

Je opravdu ku podivu, že v této poměrně malé knížce dovedl autor stěsnat celé to velké thema od základních pojmů theoretických, o fyzikálních a chemickém stavu půdy, o koloběhu živin, o zákonu minima a j., až k těm nejpraktičtějším a nejkonkrétnějším otázkám hnojení. A přitom všem podává i ty nejobtížnější otázky formou opravdu přístupnou, názornou, a co hlavního — poutavou, aniž zůstává cokoliv dlužen svému jménu opravdového odborníka, vysokoškolského učitele.

Ale ještě jedno posláním dává knize do vínku generální ředitel ing. dr. J. Tichý. Píše totiž v úvodu: Příručky, které vydává náš národně organizovaný chemický průmysl, jsou účelnou spojkou výroby strojových hnojiv s výrobou zemědělskou, aby tak bylo dosaženo nejlepšího zhodnocení práce dělníků hlavy i rukou pro lepší zíték všech. A tak razí chemický národně organizovaný průmysl i zde opravdu socialistické hledisko, totiž spolupráci všech složek k lepšímu životu celého národa.

*

Brázda, nakladatelství českých zemědělců, vydalo ve sbírce „Rádce zemědělce“, jako sv. 75 odbornou knihu arch. Václava Tajovského: Úprava, osvětlení a větrání ve starých zemědělských budovách. Autor seznamuje rolníky a stavitelé s technickými problémy při úpravě osvětlení a větrání ve stájích, stodolách, senicích, sýpkách a sklepech. 50 stran, 96 kreseb a plánek, cena 21 Kčs. — Jako sv. 84 odb. kniha arch. Václava Tajovského: Venkovská kuchyně. Tato kniha ukazuje venkovské hospodyně, jak účelně upravit a vybavit kuchyni, jak seskupit vnitřní zařízení, aby kuchyňská práce našim ženám byla usnadněna. Spisek je doplněn pojednáním o elektrické kuchyni, o vaření a prostírání. 64 stran, 33 obrázků a plánek, cena 21 Kčs.

Osobita

Jiráskovy spisy celému národu

V našem novém, lidově demokratickém řádu, jsme zároveň stavěti na kulturu našeho národa a že kulturní povznesení nejširších vrstev pracujícího lidu náleží k základnímu článku našeho programu. Co slov nyní přecházíme k činu, a to k takovému, který posiluje vzácný odkaz naší kulturní tvorivosti v díle našeho národního a vsuktu lidového spisovatele Aloise Jiráska.

Celá naše veřejnost jistě s povděkem uvítala podnět presidentův a umění prof. dr. Zdeňka Nejedlého rozhodl, aby bylo ihned v republice Klementa Gottwalda, který na návrh ministra školství, přikročeno k lidovému vydání výboru spisů Aloise Jiráska, spolu se zřízením Jiráskova musea v letohrádku Hvězda na Bílé hoře.

President republiky při této příležitosti hluboce ocenil osvobozenecké, pokrokové a lidové tradice, jak jsou zosobněny v díle Jiráskově a zduraznil, že i při velkém soustředění se na velké

úkoly hospodářské výstavby, na splnění pětiletého plánu, nebudeme zapomínat na výstavbu kulturní a úkoly hospodářské budou pro nás vždy nerozlučně spojeny s péčí o duši lidu, o výchovu nového člověka. President republiky dále připomněl, že tato akce by se měla stát počátkem velkého kritického přehodnocení našich tradic a odkazu naší kultury, protože náš vztah k národní minulosti je velmi živý a chceme se z ní mnoho učít.

Před 100 lety se narodil a před 65 lety zemřel náš vynikající lidový hist. povídkář

Václav Beneš Třebízský

Klecany jsou malou, úhlednou obcí na vltavském břehu nedaleko Prahy. Je tu kostel, zámek, škola a fara, malý přízemní dům se zahrádkou a s rohovým pokojíkem, kaplankou. Okny tohoto pokojíka se díval před sedmi desítkami let mladý kaplan na věže Svatovítského

chrámu, na Petín a Ples a na hrádkem Hvězdou a na tok Vltavy pod skalami. Vsnuc bylo v jeho předsiňce, nízký pokojík byl přeplněn kresbami malíře-samouka a barvotiskovými reprodukcemi výjevů z národních dějin. Jediný originál tu visel, Alešův dárek, jeho známá kresba karlétského havrana. Pohovka, psací stůl, na stěně housličky a hobo, pultík na psaní a na zdi křížek, který políbil umírající otec mladého kaplana. Tak tu bydlel a pracoval po sedm let mladý kaplan, nezapomenutelný náš spisovatel Václav Beneš-Třebízský.

Žil tu prostým životem venkovského kněze. Ráno sloužil mši, potom psal u svého pultíku, dopoledne vyučoval ve škole, poobědval se staříčkým farářem a zbytek dne byl vyplněn prací, psaním, čtením a studiem. Malá procházka alejí, někdy večer partie sousedské „bulky“ a besedy s dětmi a s dělníky — to byla

Pěveckým sborům

Přinášíme dnes pro změnu texty několika krásných lidových písní slovenských, jejichž nápěvy bezpochyby všichni znáte. A jsme přesvědčeni, že některou z nich (nebo snad všechny) uslyšíme na 2. olymp. lidového umění a tvorby vol. Čechů v bezvadném provedení.

HEJ, POD KRIVÁŇOM

Hej, pod Kriváňom,
tam je krásny svet,
tam rostú ľudia,
bystrí ako kvet,
pod Kriváňom slnko svieti,
tam má každý vesel býti,
pod Kriváňom, pod Kriváňom.

PRÍDI, JANÍK PREMILENÝ

Prídi, Janíku premilený,
prídi k nám,
ja ti za klobúčik pierko dám:
červenú ružičku, rozmarinček zelený,
prídi, šohajko milný!

Nevolaj ma, bo falošné oči máš,
rada za inýma pozeráš,
netrhaj ty pre mňa rozmarínu zelenú,
ani ružu červenú.

PRÍDI TY, ŠUHAJKO

Prídi ty, šuhajko, ráno k nám,
uvidíš, čo ja to robievam:
ja ráno vstávam, kravy napájam
ovečky na pole vyháňam.

A keď si tú prácu vykonám,
potom si veselo zaspievam,
a pri tom zpeve ako pri práci,
zavše len na teba myslievam.

BOLERÁZ

Boleráz, bo leráz —
zelený bo leráz!
Nechoď, šuhaj, ďalej,
Nechoď, šuhaj, ďalej,
prenocuj ty u nás.

Já bych prenočoval,
sivá holubička —
keď bys ma zbudila,
keď bys ma zbudila,
až vyjde zornička.

Zornička vychodí
milá ma nebudí:
a to všetko preto,
a to všetko preto,
bo ma rada vidí.

Jediná zábava pilného mladého kaplana. Celé daleké okoli ho znalo a měli ho k sobě. Přišli k němu pro knížky a na pobesedování a občas sem zavítaly i jeho přítelkyně, spisovatelé a redaktori, neboť mladý spisovatel zapíňoval svými překrásnými historickými povídkami, milými a vlasteneckými, řadu časopisů. Je dodnes neuvěřitelnou záhadou, jak mohl časově napsat svoje obrovské literární dílo spisovatel, který zemřel již v mladém věku 35 let a kde vzal čas na studium pramenů a prostředí, z něhož čerpal své historické práce. Jeho práce pronikly do nejširších vrstev našeho národa a všude účinně pomáhaly utvrzovat vřelé vlastenecké citění našeho lidu a zejména naší mládeže. Láska k rodné zemi, k jazyku a k veliké minulosti vlasti našly v díle mladického kaplana z klecanské fary pěvce nesmrtelného. Jak krásně to napsal jako věčný odkaz mládeži ve svém „Pergamenovém proužku“:

„Mítuj, druhá mládeži naše, ty světlo

Jan Neruda:

Ve východní záři

O lidstvo! Slověký tvůj o svobodě sen se mění v skutek, v bílý volný den, noc chmurných porob k západu se blíží — hoj, lidstvo, lidstvo, den tvůj již se blíží!

Obnažte hlavu, sehněte svou nohu, bijte se v prsa, plná panské pýchy: kněz Slovan sloužit národův jde bohu a odpuštění žádá za vše hříchy.

Bůh stvořil člověka a člověk splodil Kaina, Kain splodil bratrovraždu, porobu, poroba vrhla v lidstvo chorobu, a vzrostla podlost z ní ta všeprodajná. Ach, vlny lidstva, dříve zrcadlny, jež kdys jen mir a volnost, lásku pělý, se rozžučily nyní, rozkypělý, zář — zář jen hučely ty strašné vlny, bratř sklnul bratra z panské choutky pouze, lid proti lidu hnal se v kanibalské touze, a místo hymnův luzna zapění o klenby nebes bilo úpění.

Rozsazený jak proutí podél břehu stál Slovan v udívání ztrnulém; mir jeho vítán byl v tom boji zlém — svou vzteklou pěnou jste ho potřísnil, tak mnohý kmen jste urvali mu v břehu, i plnou záhubu jste jeho snili — ó, nesmírný jsou černé vaše hříchy, obnažte hlavu, sehněte svou nohu, bijte se v prsa plná hříšné pýchy; kněz Slovan sloužit národův jde bohu a v oběť zápalnou u zbožném chvění sám klade na oltář své velké odpuštění!

Již samo srdce boží tím se hroutí že svoboda je lidstvu věčný sen, i vdechl bůh v to hybké slávké proutí a mžikem srostlo v obrovitý kmen. Jen dechem božím, čistou myšlenkou, ne násilím kmen povznes, hlavu svou, však je tak obrovitý světa pán, že kdyby v rozlíceném mocném běhu stoup nohou svojí v lidstva oceán, vy jako pěna vystříknete z břehu. Než, nebojte se — máte odpuštění! a třeba u vás lásky k Slávům není a třeba na nás posud plil váš ret — ne pomstu — boha lásky rodí Nazarell!

Ten bůh, ten nechce panstva, nechce [poroby, — bůh lásky nechce přepychu ni chudoby, chce volnost, rovnost všech a všude —

[všude] A volnost, rovnost v světě širém bude, neb lásky bůh, by skojil touhy odevěké, již vdechl žhoucí život slávké duši měkké a miliony slávké lidstva dal ku stráž. Když Slovan sřeží, víc se jistě neodváží již nikdo rušit lidstva volný smír a strhnout volnost v starý hnusný vír — ó lidstvo, stověký tvůj o svobodě sen se mění v skutek, v bílý volný den, noc chmurných porob k západu se blíží hoj, lidstvo, — lidstvo, — den tvůj již se [blíží]

*

oči našich; oporo stáří našeho, naděje potomků našich, miluj českou zemi jako máti svou, i všecken národ jako samu sebe!"

Beneš-Třebízský zanechal za sebou dílo udivujícího objemu. Jeho píle byla úžasná a není divu, že slabé tělo jeho útlé postavy ani neuneslo toto břímě. Objevila se zlá plicní choroba a mladý kaplan hledal na radu lékaře naději v Mariánských Lázních. Poblý tu však jen několik málo dnů a dne 20. června

1884 zde i zemřel. Odešel v mladém věku 35 let. Narodil se dne 27. února 1849 v Třebízi u Slaného a jméno svého rodiště vložil do svého jména spisovatele. Osiřela útulná kaplanka klecanské fary a její tichý obyvatel spí svůj věčný spánek v posvátné půdě Vyšehradu. Vzpomínáme s úctou, s láskou a s vděkem spisovatele stále a dvojnásob letos, kdy nadešel rok stého výročí jeho narození a 65 let od jeho předčasné smrti.

ДЕСЯТИЛЕТНЯЯ ПЕСНЯ

В. В. МАЯКОВСКИЙ

Дрянь адмиралская — в рвани
пан и вшах.
и барон — Серые шлемы
шли от шестнадцати с красной звездой
разных сторон. белой ораве
Пушка крикнули:
— стой!
французская, Били Деникина,
английский танк. били
Белым Махно, —
папаша так же
Антаговый стан. любого
Билась Советская с дороги смахнём.
Советская Хруснул,
наша страна, проломанный,
дни Крыма хребет,
грохотали Красная
разрывом гранат. крепла
Не для разбоя в громе побед.
битва зовёт, С вами
мы сливалось,
защищаем победу растя,
поля сердце
и завод. рабочих,
Шли деревенские, сердце
лезли из шахт, крестьян.
дрались С первой тревогою
голодные, большевиков!

с наших низов
стомиллионные
встанем на зов.
Землю колебля,
в новый поход
двинут
дивизии
красных пехот.
Помня
принятие
красных присяг,
лава
Будённых
пойдёт
на-рысях.
Против
буржуевых
новых блокад
красные
птицы
займут облака.
Крепни
и слався
в битвах веков,
Красная
армия
большевиков!

Svatopluk Čech:

Bratrství

Odhodme ten kalich žluči,
z něhož moru dech se chví,
nechaf kolem jasně zvučí
svatý pohár bratrství.

Nechťj nikdo po své hlavě
vešchny v jeden útvar skout;
dokud národ bují zdravě,
různo kypí žití proud.

Jdeme-li jen k témuž cíli,
vznět-li stejný srdcem chví,
však se najdem' v pravou chvíli
pod jedinou korouhvi.

Cit a rozum dejte zbraně,
jimíž druhu čelí druh,
dravě zášti, vzteklé haně
hradme cestu v český kruh.

Kdo chceš hasit bratrů svory,
očisť láskou vlastní hrud,
utlum v sobě zlobné žáry,
sám vždy snášelivým bud,
odhod trpký kalich žluči,
z něhož moru dech se chví,
nechaf kolem jasně zvučí
svatý pohár bratrství!

D. R. D. S.:

Pochod zítřka

Když na všech místech dnes po kraji
brigády zítřka zazpívají,
kdo chce zůstat věčně mlád
půjde s námi pracovat!
Na naši vlajce perli se krev,
na naši vlajce bílá je zpěv,
modrý klín ti vesele
zazpívá píseň ocele.

Když večer z dílen dělníci jdou
a cílí sílu dnů před sebou,
srdce zpívá touhu cév —
do strojů dát svoji krev!
A naše zem je krásná jak den
a naše zem je sladká jak sen,
kdo chce žít, ten jde se bít
a v práci musí zvítězit.

Pro dětskou krásu, pro mladý smích
dozrává nový chléb na polích,
žena dává nový svět —
bojovníky příštích let.
A naše zem je krásná jak den
a naše zem je sladká jak sen,
kdo chce žít, ten jde se bít
a v práci musí zvítězit.

Refrain

Konec je vychloubání,
konec je hovorů!
Ted hymnou budování
vzdejme čest praporů!
Vlasti čeká na muže
z měst a od vesnic,
jeden nic nezmůže —
nás je víc a víc!
Ať zazní píseň všech tříd a stran:
Bít se za pětiletý plán!

S bolestí v srdci a so slzami v očích vzpomínáme, že dne 13. IX. 1944 nám navždy odešel do lůna nebeského náš milovaný manžel, otec a syn **Josef Vokrátka**, nar. 1916 v Teremně na Volyni. Padl v těžkých bojích u Dukly. Budiž Ti země, kterou jsi vroucně miloval, lehkou a spánek v ní sladký. Odpočivej, drahý manžele, my na Tebe nikdy nezapomeneme!

Manželka, syn a matka.

Dne 27. února t. s. tomu bude pět let od doby, kdy zemřela tragickou smrtí při náletě naše drahá maminka **Emilie Vostřelová**, nar. v Šumsku na Volyni. Drahá maminko, dej ti Bůh lehké odpočinutí. S bolestí na tebe vzpomínáme a nikdy nezapomeneme! — Dcery, syn s rodinou, matka, zeť a příbuzní.

Plně čtyři roky uplynuly od té doby, kdy navždy u Dukly dotlouklo dobré srdce našeho drahého **Josefa Voženíka**, nar. 15. XI. 1915 v Hlinsku na Volyni. Drahý Pepo! Spí sladce věčný sen, nechť ti jest země lehkou! Ačkoliv hrob tvůj zapomenut v dáli, přesto vzpomínka na tebe stejně zářivá a bolestná věčně bude s námi. — Vzpomínají rodiče, sourozenci, přátelé a známí.

Již ve své vlasti, kterou šel osvobozovat, padl u Lipt. Sv. Mikuláše dne 5. února 1945 náš drahý **Václav Kutek**, nar. 9. III. 1924 v Nivě Hubinské na Volyni. Nikdy nezapomeneme, s jakou radostí jsi šel bojovat za svou vlast. Krutý osud ti však nedopřál radovat se s námi z její svobody. Odpočivej, drahý synu, v slovenské zemi, my na tebe budeme vždy s láskou vzpomínat! — Matka, bratři a sestra.

Hlubokým žalem sklíčení oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 16. II. 1949 jsme doprovodili na poslední cestě naši drahou dceru a sestru **Frančišku Košťalovou**, roz. Prokúpkovou z Lipin u Lucka. Děkujeme zároveň všem, kteří nám ulehčili naši bolest a přišli doprovodit naši drahou na hřbitov, jakož i dp. faráři za jeho krásná slova útěchy, jež pronesl k sirotkům.

Rodiče a sourozenci.

S nesmírnou bolestí v srdcích podáváme zprávu všem známým a přátelům, že 11. II. 1949 zemřel ve věku 73 let náš drahý otec, bratr, strýček a švagr **Antonín Dražan**, re-emigrant z Volyně. Pohřeb drahého zesnulého se konal 13. II. 1949 z domu smutku za účasti všech přátel, známých, sousedu a dp. faráře na hřbitov v Sezimíně. Budiž mu země lehká! Se slzami budeme vždy vzpomínat.

Dcery, bratr a příbuzní.

Vladimír Valenta, nar. 28. 7. 1920 v Hlinsku na Volyni. V roce 1942 byl odvezen na nucené práce do Německa. Byl pak vězněn v koncentračním táboře, kde při náletu byl těžce raněn a 18. 2. 1944 skončil. Odpočivej svůj věčný sen v daleké zemi. Nechť ti je tvůj spánek lehký! Nikdy na tebe nezapomeneme! — Rodiče, bratr a příbuzní.

Václav Valenta, nar. 10. 12. 1914 v Hlinsku na Volyni. Bojoval u Dukly, kde utrpěl na svém zdraví. Po onemocnění byl odvezen do Přemyšle, kde skončil svůj mladý život. Drahý Věno, vzpomínáme na tebe a nikdy nezapomeneme. Kdo jste jej znali, vzpomeňte s námi.

Otec, matka, bratr a příbuzní.

Antonín Špatenka

2. pokračování.

Průkopnická vesnice

Shodli se proto na tom, že advokáta vyhledají. Nějakou dobu bloudili, až konečně našli Panenskou ulici, kde bydlel advokát a v ní číslo 13. Byla to ulice úzká s nízkými chatami. Na čísle 13 byla cedulka: „Advokát Pinkasevič“.

Muži vešli do domu. V malé tmavé chodbě byly dveře, na nichž rovněž byla tabulka. Co však na ní bylo psáno, nevěděli, neboť byla psána rusky, ale docela zřetelně přečetli „Pinkasevič“.

Proto si očistili boty za dveřmi a s jistotou zaklepli na dveře. Záhy se uvnitř ozval hlas „Požalujsta!“ Otevřeli tedy dveře a vstoupili do menší nízké místnosti. Podle různých knih a rozházeného papíru poznali, že jsou v kanceláři. Smekli proto čepice a česky pozdravili. U stolu seděl muž asi 40letý, který byl pěkně ostříhán a vyholen, bradu z vousů sestříhanou do špičky a který se nyní otočil ke dveřím a poděkoval přichozím na pozdrav.

Po té povstal, popošel k návštěvníkům, změřil si jed hlavu až k patě a tázal se jich, co si přejí. Protože hovořil po rusku, nedostalo se mu od žádného odpovědi. Spustil tedy lánanou češtinou, proč že k němu přišli.

— Jsme Češi, pane doktore, jest nás 17 rodin a rádi bychom si zde koupili kousek vlastní půdy. Přišli jsme tedy k vám, jestli snad byste nemohl vy nám něco poradit, případně něco nabídnouti. Sami to zde neznáme, ale pan Olič, co má zde v Dubně hospodu a i ostatní nás na vás doporučili. Máte prý v záznamu prodeje pozemků a snad i cenu budete znát — pravil Čermák, který chtěl ještě něco dodat, ale byl přerušen advokátem, který zrudl v obličeji, prude se otočil a cosi rusky zařval. Potom se rychle začal procházeti po pokoji a svou lánanou češtinou pravil:

— Co ten krémář Olič stále mně sem posílá lidi, copak já znám cenu majetku na celé Volny. On si ten Olič myslí, že pozemky jsou salám, který on přidává. Já mohu jen dělati prostředníka mezi kupujícími a prodávajícími. Mohu jen provést smlouvy, zálohy vybrati a zde je držeti.

Naši průkopníci se jej ulekli. Omlouvali se, že za to nemohou, že jsou cizinci a že neznají zdejší poměry, neboť přijeli teprve včera. Advokát, když viděl, jak se mu Češi omlouvají, vyjasnil trochu tvář a pravil již mírněji:

— Moji povinnosti jako advokáta jest, abych lidem neznajícím zdejší předpisy, poradil. Mne jen zde uráží to, že mně sem ten krémář denně posílá spoustu lidí. Poslyšte tedy Češi. Zde je jeden krémář — Zid — jménem Herško, který dobře ví, kde jaký majetek jest na prodej. Ten vám může říci i cenu, neboť zná vše dopodrobna. Já mám práce nad hlavu, nemohu nikoho sehnati, kdo by mi trochu pomohl a jsem na všechno sám. Zde jsou lidé většinou negramotní. Měl jsem zde jednu divčici, která se mi však před časem vdala za jednoho vašeho krajana a tak jsem tu zase sám. Chečete-li tedy adresu pana Herška, mohu vám ji dáti.

Pitr přistoupil tedy blíže k advokátovi, požádal jej za prominutí, že jej obtěžoval a žádal jej, aby jim adresu pana Herška dal.

Advokát se na te zadíval a řekl jim, aby si některý z nich šel napsati adresu sám. I přistoupil tedy Volence, vyňal z náprsní kapsy ústřížek papíru a tužku a počal psati ce mu advokát diktovat: „Pan Herško, krémář, Chropán“.

Advokát sledoval písmo pana Volence a pravil:

„Vy Češi jste přec jen vzdělani lidé. Umíte krásně psati. Jste chytří a duchaplní. Je vás opravdu škoda sem do těch pralesů. Ještě vám chci říci, že ta Chropán, kde ten Herško bydlí, jest odtud z Dubna vzdálena asi 6 km. Jest to vojenský slach, co spojuje Dubno a Mlýnov a dále k Lucku. Také si vzpomínám, že byl nedávno u mne pan Herško a říkal, že nějaká paní Náhróbská prodává svůj majetek, jak velký ovšem nevím, to se již nepamatuji. Herško však vám o tom bude moci pověděti víc.“

— Dnes je však pátek — pokračoval advokát — zitra sobota, to mají židě šabes, neboť oni jsou věřící, to by s vámi nemluvil a proto budete mítí nejlépe, když jej půjdete navštíviti v neděli. Nejlépe brzy zrána, to jej zcela určitě zastihnete doma. V pondělí v deset hodin dopoledne bude sice v mé kanceláři, ale pro vás bude nejlépe, když jej navštívíte doma v jeho krémě. On je chytrý, dobrý obchodník a proto vám jistě něco opatří, neboť on si tím vydělá několik rublů a takový zisk on si nenechá ujíti.

Těmito slovy advokát končil. Naši průkopníci mu srdečně poděkovali, pozdravili a odešli z kanceláře. Byli celkem spokojeni a cestou k rodinám si pochvalovali pana Pinkaseviče. Ačkoliv z počátku na ně neudělal dobrý dojem, přeci jen se shodli na tom, že je to dobrý člověk.

Když došli k ostatním a sdělili jim výsledek svého pátrání a jednání s dr. Pinkasevičem, radili se, kdy se ke krémáři Herškovi vypraví. Někteří byli nedočkavci a byli by se nejraději rozběhli ještě ten den, ale posléze, když uvážili, že je to 6 km tam a 6 km zase zpět a oni že neznají cestu, sešlo z toho. Mysleli si tedy, že půjdou alespoň v sobotu, ale když pak viděli, jaké přípravy konali na ten „šabes“ u pana Jukla, který byl také Zid, rozmyšleli si to. Podle toho, jak se u pana Jukla vše drhlo a uklázelo, bylo patrné, že ten šabes je přeci jen pro Zidy velký svátek. Přesto se tedy alespoň rozhodli, že Špatenka s Volencem půjdou se poraditi k Juklovi.

Vyšli tedy na dvůr a šli kolem celé chaty, kde byl s druhé strany vchod do bytu majitele. Když zaklepli na dveře, pozdravili a vstoupili, zastihli Jukla v bytě čistě upraveném a uklizeném. Seděl za stolem a cosi psal. Jakmile však byl vyrušen přichozími, vstal od stolu, poděkoval za pozdrav, popošel vstříc našim návštěvníkům a tázal se, co si od něho přejí.

— Přišli jsme k vám na radu, pane Jukl. Potřebujeme totiž mluvit s panem Herškou, krémářem z Chropáně. Dnes však už je pozdě a zitra je sobota, to je váš svátek. Proto jsme se vás přišli zeptati, jestli bycl om k němu měli zitra jiti — vysvětloval Špatenka.

— Zitra — přerušil je pan Jukl — to byste tam milí Češi zbytečně dělali cestu. On je Herško velmi věřící a to by

s vámi ani nepromluvil. Zvláště, když se to týká obchodu. Znáám Herška velmi dobře, je dohazovačem na prodej pozemků. Jest velice chytrý a hlavně bohatý člověk. Radím vám však, půjdete-li k němu, abyste šli v neděli ráno, to jej jistě zastihnete doma. Zitra zde bude, přijde jistě na modlitbu a tam já s ním budu mluvit. Pozvu jej sem ke mně a zde se s ním můžete domluvit, kdy by bylo nejlépe za ním jiti. Tak to myslím bude nejlépe — pochvaloval si pan Jukl svůj nápad.

Špatenka s Volencem poděkovali Juklovi, rozloučili se a vraceli se do místnosti k ostatním, kde se pak shodli na tom, že tedy počkají do neděle.

Druhý den byl skutečně Herško na židovské bohoslužbě v Dubně. Pan Jukl jej pozval k sobě do bytu a sdělil mu, že jsou u něho Češi, kteří přijeli na Volýň a chtějí zde koupiti nějaký majetek. Herško, ačkoliv se tvářil jaksi svátečně, když uslyšel o obchodu, ihned se změnil. Měl okamžitý zájem mluvit s Čechy.

Když mu však Jukl připomněl, že je jejich svátek, zamračil se Herško, jako by chtěl říci: „Ne, až za týden, až mi ten výděleček urve někdo jiný“, ale nahlas pravil:

— Nebudu s nimi v dnešní den nic projednávat, jen si zajistím, aby mi neunikli.

Proto sám se hned rozběhl do místnosti, kde byli naši průkopníci ubytováni. Ačkoliv hlásil hned, jak vstoupil do dveří, že je Herško, nemusel to ani dělat, neboť jak vstoupil do dveří, věděli průkopníci, o koho jde a kdo to je. Byl to muž menší, zavalitě postavy, širokých ramen, vlasy dlouhé, kolem uší tak zvané pejzy, bradu zarostlou a oblečen byl v tmavý oblek, „císařský kabát“. Vysoké čelo a velký, zahnutý nos mu dodával čistě židovského typu. Zůstal u dveří, ruku na klíče a jen opravdu zcela stručně s nimi hovořil:

— Dozvěděl jsem se, že se zajímáte o koupi nějakého majetku. Mám na prodej pěkný majeteček. Půjdte zitra ráno ke mně a já vám vše dopodrobna vysvětlím. Dnes já nechci moc mluvit o obchodu, ale zitra půjdte určitě. Nebudete toho litovat. — Ukláňel se Čechům a šeptaje si cosi sám pro sebe, odešel. Sotva však vyšel na dvůr, již se zase vrátil zpět, aby měl jistotu a hlásil jim, že jim zapomněl říci svoji adresu. Průkopníci však jej ujistili, že adresu již znají a proto se židek znovu odporoučel a odešel.

V neděli brzy zrána vypravilo se pět mužů do krémy pana Herška. Ostatní dali jim plnou moc, aby, bude-li to jen trochu přijatelné, pozemek od Herška koupili. Šli pak také do města, aby se poptávali, jestli by se jim náhodou nepodařilo, dozvědět se o něčem, co by bylo blízko na prodej. Ženy pak šly na trh (bazar), aby nakoupily chléb a pro děti mléko. Tou dobou se totiž na bazaru nechalo koupiti vše a poměrně lacino. Jenomže naše ženy musely počítati s každým haléřem, neboť nevěděly ještě, co a jak bude dále. A tak neutratily ani groše zbytečně, aby snad jim později nechybělo.

Zatím našich pět vyjednavců ubíralo se po neschůdné cestě (šlachu), který vedl z Dubna do Mlýnova. Cesta, čili slach vojenský, byla široká asi 4—5 m. Podél slachu po obou stranách byly topoly. Cesta byla rozbrzděna tak, že to vypadalo, jako by si po ní každý jel, jak se mu zachtělo. Na cestě potkali muže, který byl zarostlý, vlasy neucesané, vousy dlouhé a neupravené. Češi jej pozdravili a ptali se jej, kde že je ta kréma

pana Herška. Muž se zastavil a ježto jim pravděpodobně z celé řeči rozuměl jen slovo Herško, pochopil a otočil se zpět. Ukázal jim rukou na kopec, kudy mají jít. Ti poděkovali a ubírali se dále. Pojednou Pitr pravil:

— Hoši, přidejme do kroku, ať nám ten židek neodejde. To víte, je na něm vidět obchodník a když měl včera ten šábesik, jistě tím zanedbal celý den a dnes si to bude chtít vynahradiť.

Zrychlili proto krok a za chvíli viděli na kopečku jakési stavení. Čím výše se přibližovali, viděli, že stavení je dost velké, ale dřevěné. Kopec, na němž stavení stálo se nazýval, jak se včera dozvěděli, „Vysoký kopec“.

Slunko již bylo hodně vysoko nad Dubnem, když došli Češi k samému stavení, na kterém byl ruský nápis, který zněl asi takto: „Státní kréma pro cestující držitel Herško“. Před krémou stály povozy s koňmi. Těsně vedle krémy byla druhá, ještě větší budova, s velkým rozsáhlým dvorem, který byl ohrazený a vraty zavřeny. Na dvoře bylo několik kolniček, neb chlévů. Takovéto krémy, jak se již dozvěděli od Jukla, byly ponejvíce státní a stály vždy u cesty, na určitých úsecích. Sloužily výhradně jen cestujícím s koňmi, kteří jeli 200—300 km pro nákup, jako cukr, sůl a jiné potřebné věci a naproti tomu vezli tam zase svoje produkty na prodej.

Ponejvíce jelo povozů několik, tak zvaná karavana, která měla s sebou i psy, kteří jí hlídali. Tou dobou se totiž všude potulovali bandité, kteří loupili, přepadávali, někdy i vraždili cestující. Z těchto důvodů byla cesta do měst velmi nebezpečná. Stávalo se také že si cestující, kteří jeli do města, brávali s sebou kohouta v kleci. To proto, aby jim dával na cestě znamení svým kokrháním a pak také hlásil jim svým kokrháním, kdy je hodina s půlnoci. Ráno pak je zase budil, když jeli a museli přenocovat na vozích. Tou dobou bylo totiž velkou vzácností mít hodinky, a proto byl kohout na cestě velmi dobrý.

Před krémou stál kůl, na něm bylo připevněno kulaté prkno a v něm neuměle vyřezán ciferník s ručičkami. To mělo znázornit sluneční hodiny, které šly ovšem jen když svítilo slunce. Naši průkopníci, když si vše z venku prohlédli, vešli po třech schůdkách do chodby, která měla dveře dokořán otevřené. V chodbě byl velký nepořádek. Na udupané zemi z hlíny stály neurované bečky a prázané bedny, takže bylo jen stěží kolem těchto neuspořádaných věcí možno projít. Na stěnách viselo cosi jako opratě na koně, ale velmi primitivní a asi již z provozu vyřazené, neboť byly potrháné a visely od nich cáry dolů.

Jeden z průkopníků pravil k Pitrovi:

— Zaklepej na dveře!
— To jsou nějaké dveře — pravil Pitr — to jsou vrata a ještě asi jen sekýrou v lese udělané. Vždyť to není ani ohobované. To je ale paráda — prohlíží si znaleckým okem Pitr a potlačuje smích.

Když se trochu rozhlédli, zaklepli tedy na dveře, ale zevnitř se nic neozvalo. Proto Čermák popošel ke dveřím sám a udeřil pěsti na dveře, ale opět bylo ticho. Nyní teprve Čermák poznal, že dveře nemají ani kliku, ani závoru a že aby vstoupiti dovnitř nelí možná. Tu přednou, jak si tak dveře prohlíží, vidí, že na nich visí dolů provaz. Jen tak došlo k němu, že dveře se otevřely. Ve dveřích byl vysoký práh, který všichni překročili a doslova vpadli dovnitř. Trvalo to chvíli, než se vzpama-

tovali. Pak teprve smekli, rozhlédli se po místnosti a pozdravili.

V dosti tmavé, nevětrané místnosti, která byla prosáklá kouřem a všemožnými výpary, rozpoznali, že v levém koutě sedí kolem kulatého prazu tři muži a dvě ženy a cosi jedí. Na prazu, který zde sloužil jako stůl, měli velkou nádobu a nějaké pletené kabely (torby). Mlčky a zamračeně si prohlíželi tyto hosté naše příchozí.

Uprostřed světnice stály ještě dva velké prazy a kolem nich malé pařízky. U stěn na kolečkách byla neoblovaná prkna, která sloužila jako lavice. Na jedné stěně byly dveře, opět takové, jako jimi sem vcházeli, jenom s tím rozdílem, že asi v jedné třetině byla vyřiznuta díra. Vypadalo to jako malé okénko. Právě se kdosi tímto otvorem díval dovnitř.

Na pravé straně u těchto dveří stál opět, jako vše ostatní primitivní, neoblovaný pult a za ním na stěně visela polička, na níž bylo několik plechovek, téměř již rezavých. Pravděpodobně asi na vodku, nebo olej. U pultu na zemi byly dva velké sudy, pokryté hadrem.

V místnosti bylo cítiti slanečky a cibule, takže Čermák, jemuž se udeřilo nevolno, svěřil se kamarádům, že půjde ven se trochu nadýchnouti čerstvého vzduchu. Popošel tedy ke dveřím a rukou hledal provázek, když vtom se otevřely dveře a do místnosti vstoupil muž, jehož již naši průkopníci znali. Byl to pan Herško, majitel krémy. Hluboce se ukláněl novým návštěvníkům se slovy:

— Buďte vítáni Češi v mé krémě!
Neboť i on je poznal a věděl, kdo jsou a proč přišli. Odkročil k velkým prazům, ukazoval rukou na malé pařízky a pobízel je:

— Posadte se prosím. Je to sice chudé posezení, ale za to se u mne budete cítiti jako doma. Ovšem u vás v Rakousku je to všude lépe zařízeno — pochleboval jim.

Čermák, který chtěl jiti ven, jakmile se otevřely dveře a přišel krčmář, otočil se a zůstal stát u dveří. Za chvíli se přidal k ostatním a tážal se Herška, jak jej mají oslovovati, že totiž zdejší poměry dosud neznají.

Herško směřil se pravil:

— Jak mě oslovovati? Jsem jen prostý člověk, ale poctivý. — Na to poslední slovo dal zvláště důraz. — Všichni zde mi říkají Herško, krčmář, schoropansky.

— Nuže tedy pana Herško, my jsme Češi a špatně rozumíme rusky a ještě hůře mluvíme. Tak nám musíte promínuti — omlouval se Čermák.

Herško se jen usmíval, mnul si ruce a pravil:

— Já už jsem se trochu po česku naučil „ovožit“ neboť již rok sem přijíždějí vaši Češi a já mám s nimi většinou řízení při zprostředkování koupě pozemků.

— Právě proto jsme my také dnes k vám přišli, pane Herško — pravil Pitr. Žid jej nenechal ani domluviti a vpadl mu do řeči:

— To jste dobře udělali, neboť mám zde cosi na prodej, jest to majetek jedné paní, jménem Náhradská. Mám sice již na to kupce, také nějakého Čecha, ale ještě zbývá na prodej kus lesa.

Pitr mu odpověděl:

— To by nám nevidilo, pane Herško, vždyť i z lesa se dá mnoho udělati. Dřevo, budovy, ba i nářadí a i pole z něho může být dobré.

— Já vám jen, páni Češi, budu říct jen jedna věc. Ta paní majitelka toho pozemku je sice velmi hodná, je to vdova po vicegubernátorovi, ale klade si

jednu podmínku při prodeji lesa. Totiž, kdo onen les koupí, musí tu podmínku samozřejmě přijmouti a uskutečniti.

Průkopníci se při slovech krčmáře zarazili, ale neřekli ani slova. Proto Herško pokračoval:

— Já sám za zprostředkování musím dostati od vás 75 kopějek z morku. Proto, máte-li páni Češi, zájem a chcete-li si ten les zajistiti, bude nejlépe, když si dáte nějakou zálohu a budete prvními kupci. Já jsem v pondělí pozván do Dubna k panu doktorovi Pinkasevičovi, kde bude přítomna i sama paní Náhradská a také není vyloučeno, že tam bude i váš krajan, co kupuje od ní ten velkostatek. Jak se jmenuje, ovšem jsem již zapomněl, ale je to takový hezký pán, má trochu brško. On již tu nemovitost viděl dvakráte.

Čermák přerušil Herška:

— Pane Herško, kde přece je ten les. Mohli bychom jej alespoň viděti?

— Mohu vám to říci, kde to je. Je to z Dubna 28 km, ale odtud, od mé krémy asi 22 km. Ale myslím, že byste to těžko našli. Ten celý velkostatek se jmenuje Bojarka a ten les je asi 4—5 km vzdálen od Bojarky. Ještě jsem vám zapomněl říci: u toho lesa bylo asi 40 morků pole, na kterém se ale 25 roků přes celé léto pásly ovce, které pak v zimě přezimovaly na velkostátku.

— Pane Herško, ještě bychom se vás rádi na něco zeptali — prohodil kterýsi z průkopníků starostlivě.

— Jaká jest ta podmínka té paní?

— Jaká? — pravil Židek. — Že kdo ten les koupí, a je ho asi přibližně 400 morků, že v případě, že by tam byla založena obec, musí se na památku jmenovati tak, jak si paní Náhradská vymíní. Jak se však má jmenovati, to mi neřekla. Víte, ona, jak jsem vám již dříve řekl, jest vdova po velkém ruském muži, po vicegubernátorovi žitomirském. Ona má hodně majetku a je sama. Proto kus po kuse odprodává. Jejího muže asi před sedmi lety zavraždili banditi. Zůstal jí po něm hošík, který jí však před rokem zemřel na záskrt. Ona je z toho nešťastí celá zničená. Sama nyní bydlí v Dubně, kde má také svůj domek. Mně má velice ráda a proto mě prosila, abych jí našel kupce na Bojarku i na ten les — celý se zadýchala a upotil tou lámanou čestinou pan Heško.

— Pane Herško, to je sice všechno pěkné, ale kupovati něco a ani to neviděti, to je velmi riskantní. Dejte nám alespoň termín pět dnů, abychom si to mohli prohlédnouti — ozval se Louda. Herško se usmál, usedl na jeden pařízek vedle nich a povídá:

— Češi, co vy uvidíte na lese. Les jako každý jiný, jen vám řeknu jednu věc, že bude téměř zadarmo. Má jenom tu nevýhodu, že je dál od města, ale vy, až zde budete déle, poznáte, že 20 nebo 30 km není tak daleko. Jinde jsou ještě vzdálenější místa. Ku příkladu před rokem koupili vaši krajané majetek ve Volkově. Ten je vzdálen 50 km od města. Kolem města již nic není a čim dále, tím budou pozemky na prodej od města vzdálenější. Toto je krásný les a příležitostná koupě. Já vám radím dobře, dejte si zálohu a já s vámi budu počítati jako s prvními kupci.

Průkopníci se na sebe podívali a nevěděli opravdu, co počít. Situace byla pro ně opravdu velmi nepřijemná, neboť nechťeli se o této věci tak rychle rozhodovati.

— Pane Herško — pravil Pitr — nechte nás chvíli o samotě, abychom se mohli poraditi a trochu tuto věc uvážit. (Pokračování.)

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

(5. pokračování)

Po několika taktech se k němu přidala děvčata a za chvíli celá společnost zpívala, vyprávěla a smála se a smích se vracel ozvěnou háje. Místo k utáboření si vybrali pod košatým stromem, kde všude kolem se zelenala tráva.

Hned vedle byly jiné společnosti, také veselé prozpěvovali a se všech stran přivítala radost.

Avšak mládež se sem nepřišla jenom bavit, přišla sem oslavit první máj.

Asi za dvě hodiny začaly se kroužky seskupovat dohromady. Z davu vystoupil mládenec, rozhlédl se kolem a když se všichni utišili, pronesl polohlasem:

„Soudruzi, sešli jsme se sem, abychom oslavili svátek práce — 1. máj. Nebojte se! Všude po okrajích jsou naše hlídky. A teď vám jeden soudruh podá výklad o významu 1. máje.“

Vstal jakýsi muž, letitý, tak kolem 45 let, v černých šatech, asi ze starších pracujících.

— Soudruzi! Slavíme dnes první máj. A neslavíme jej sami. Slaví jej s námi všichni pracující na celém světě. Je to svátek práce, přátelství, všech nás z celého světa . . .“

Přednášel asi deset minut. Po ukončení své přednášky pokračoval:

— A teď bych chtěl ještě něco říci o postavení našeho státu s hlediska politického.

— Naše vlast stojí tváří v tvář katastrofě, jež bezpodmínečně musí přijít. Naši velkotovárníci, kapitalisté se nepohodli se svými zahraničními konkurenty. Car je hotov jít do dračky. To je náznakem kvapně se blížící války. Naši kapitalisté si chtějí udržet svoji moc a jsou odhodláni proto jít do války. My však nemáme za co bojovat, nemáme statky, nemáme majetky. Ale továrníkům, pánům, těm je vojna vhod. Ti na ní ještě vydělají. A jak tedy máme my na válku hledět? Pro nás musí být válka zjevným zlem. Půjdeme-li do boje, budeme zabíjet svoje soudruhy, poněvadž kdo bude stát proti nám? Pracující lidé — jako my. Tam se nepostaví statkáři ani továrník. A proč bychom měli ubíjet jeden druhého? Jenom proto, aby páni továrníci, obchodníci, velkostatkáři si nabíjeli na účet našich obětí kapsy?

— Pamatujte proto: vnější válka je zhoubou našeho lidského rodu. My musíme vyvolat jinou válku, vnitřní, musíme dělat revoluci, abychom naše vykořisťovatele zničili, vyplenili i s kořeny, aby ani na semeno nezástalo. Jenom tehdy nám bude dobře. A ten čas přijde, neboť musí přijít! Potom budeme žít, vykořistíme v nový život, v život náz, socialistický!

Náhle přiběhl jeden z hlídačů a oznámil, že sem jede na koních četnictvo.

— Rozejděte se, soudruzi, zase po skupinkách, jako jsme seděli dříve, a dělejte, jako by nic. Nebojte se a zachovejte klid!

Všichni se rozešli, každý se svou společností, a počali se vesele bavit. Tady se tančí, onde zpívá a tamhle chlapci popíjejí. Všechno je jak nahnáno. V této náladě nikoho nemůže napadnout, že by tu byla politická schůze.

Zatím přivítali četníci a přímo do lesíka. Seskákali s koni a udělali policejní razii. Koho potkali, ihned jej osácovali

a když nic nenašli, rozehnali lidi, nasedl na koně a jeli zpět.

Taková byla májová neděle naší mládeže.

Na zpáteční cestě mládež s Moravským rozumovala, jak se to četnictvo dovědělo, že v háji bude schůze.

— Asi jsou mezi námi zrádčové, už to donesli.

— A co jsi myslel — odpovídá Fědovi Iljuša — za peníze se všechno udělá, lidé jsou všelijací. Na příklad u nás v továrně jsou takovi podezřelí lidé. Pracují ve skladě jako nakladači. Přijeli odněkud z vesnice a jak jsou žádostivi peněz! Copak takový člověk nezradí?

— To jsi si dobře nerozmyslel, Iljušo — přerušil jej Moravský — napadáš selský lid. A nejsou oni podobní nám? Jsou přece ztotožnění jako my. A řeknu vám, že nás nezradí ani ten vesnický, ani z našich pracujících. Četnictvo má své vlastní špicly, kteří se převlékají, chodí mezi nás a poslouchají. Musí být každý z nás opatrný!

Všichni souhlasili s Josefovým názorem.

Když se blížili k městu, byli zaš všichni veselí. Josef hrál na kytaru a předzpěvoval a ostatní mu s doprovodem odpovídali. Tak s písněmi na rtech vkročili do města.

Rozloučili se a rozcházeli se po domovech. Když se všichni rozešli, pozval Moravský Fědu Samchina a Pětu Rybalka k sobě na čaj.

Byl teplý večer. Okna byla ve světnici otevřena a zvenčí sem přiflemně vanul větřík. Pelahie Petrovna postavila na stůl samovar a všichni přisedli.

Vasil Ivanovič se jich vyptával, jak strávili „májovku“ a co si odnášejí do života. Chlapci vyprávěli, jak je četníci obklíčili a jak vše dopadlo.

— Obešlo se to ještě dobře, nikoho nezavřeli — řekl Moravský.

— Ale ten soudruh, co tam mluvil, říkal, že bude vojna. Co o tom soudíte, Vasile Ivanoviči?

— Ano, bude — opakoval Vasil Ivanovič.

— A s kým? — ptali se chlapci.

— Jak to s kým? No přece s Němcem a s Turky!

— A pro co oni budou bojovat? — vpletla se do rozhovoru Pelahie Petrovna.

— Hm — broukl si pod nos Vasil Ivanovič — já s tebou, Palaško, nemáme za co bojovat, ale tam ti — a ukazuje prstem nahoru ironicky pokračoval — za Boha, za cara, za vlast! A za Boha už nemáme co bojovat. U toho pravda není.

— Copak — pámbu s tebou a zlý pryč — pleteš takhle jazykem — vystrašeně zakřikla muze Pelahie Petrovna.

Vasil Ivanovič nerušeně pokračoval:

— A za cara at bojují knížata a šlechtici. Dal jim přece pozemky, dvory! A za vlast? Pravda, je naše, ale co, když jsme ve své vlasti otroky!

— To znamená, Vasile Ivanoviči, že my, pracující nemáme za co bojovat — řekl po chvíli Fedja Samchin.

— Práda synu. Nás štve jednoho na druhého, a my otroci, bijem do sebe, až kosti praskají. Naši páni si zatím spokojeně popíjejí a nabíjejí kapsy.

A nakloniv se k chlapcům pošeptal jim:

— My bychom měli nakopnout naše pány i s carem a vlast bychom už dovedli k rozumu. Tak je to, kluci.

— Ani boha se neboj — vystrašeně vyrazila Pelahie Petrovna a běžela k ikonám se modlit.

Vasil Ivanovič pohlédl na ni a řekl: — Pomodli se také za nás hříšné!

— Jak to myslíte, Vasile Ivanoviči, my sami, pracující že budeme řídit naši vlast? — zeptal se Josef.

— A proč by ne? Myslíš, že by byl z tebe špatný ministr?

— Kampak já a ministr! Zertujete, Vasile Ivanoviči.

— Nežertuju. Myslíš, že k tomu, abys mohl být ministrem, musíš být z těch vyšších, šlechticem nebo knížetem? Ne! Teď bys šel na universitu učit se a za pět let myslíš, že by z tebe nebyl ministr? Oho! A panečku jaký! Stal by ses o nás, pracující, poněvadž jsi jedním z nich a to by bylo dobré. A teď tam sedí v ministerstvu sami hrabata, knížata, všichni s šlechtickými tituly. Táhne jeden za druhým a nás vydírají jak to jen jde. Tak je to, kluci!

— Mně se to všechno nezdá, Vasile Ivanoviči — řekl Pěťja Rybalko. — Kam my hříšní lidé bychom se hrabali?

— To je právě ono, synu, že my vždycky kývnem rukou a myslíme si: kdepak my — my na to nestačíme. A zatím z hoře jen víc vodky pijem. Kdybychom však vzali rozum do hrsti a šli všichni společně, jaká by nás byla síla! Myslite, když on vládně už tři sta let a má své kořeny hluboko, že je bude těžko dobývat? Ano, kořeny jeho jsou hluboko, ale jsou už přehnilé, synu, a celý ten carský trůn se složí, jakmile se jej dotkne ruka pracujícího člověka. My jenom potřebujeme silnou dělnickou organizaci, kde by nás spojovala jedna myšlenka a společný cíl.

— My bychom si na ně posvítiti již v roce 1905, ale co jsme mohli dělat, když jsme byli slabí. K tomu ještě jeden táhl doleva, druhý doprava a ani jeden nevěděl, co chce. Když to carští posluhovači viděli, že naše síly jsou slabé, začali nás štílet a posílat na Sibir. Tak nás rozehnali. Tehdy se ještě nachomejít nějaký pop, Hapon se jmenoval, a začal pracujícím namlouvat, aby šli cara prosit po dobrém. Kleknout na kolena, shodit čepici, vždyť přeci má také cit!

Ti chudáci se nechali nabulíkovat a šli. Sám pop vpředu s křížem v ruce a přímo do carského dvora. A tam je uvítali olovem. Tak z carovy milosti tekla naše krev. Kdepak na něj! K němu jít ne s křížem, ale se zbrání a s kláskem v ruce. Tenkrát bychom to vyhráli. Rozumíte, chlapci? Uvažujte o tom. Jenom méně žvanit a víc dělat! Je řada na vás mladých!

Čas rychle běhl. Hodiny ukazovaly pozdní noc.

— Už je čas spát, nebo zítra zahučej sířena už v 6 hodin a budeme to táhnout až do večera — a Vasil Ivanovič se chystal do postele.

— Jak jste pěkně vyprávěl, Vasile Ivanoviči.

— Jo, vyprávět — to je lehké, ale to se musí udělat! Vás, mladých je víc než nás starých. Když začnete, v leccemž vám pomůžeme.

Fedja a Pěťja vstali a chystali se také domů. Rozloučili se a vykročili.

(Pokračování.)

Moravský se odebral do své světničky. Zhasil světlo a lehl si. V hlavě se mu stále pletly různé myšlenky a dlouho nemohl usnout. Když jej konečně myšlenky unavily a usnul, zdál se mu sen.

Jde po hlavní ulici. Kolem něho chodí ženy s dětmi — hladové, otrhané a všechny k němu natahují ruce, jako by jej něco prosily.

Potom slyší vpředu hluk lidského davu. Křičejí: car, car. Sel v tu stranu. Myslel si, že aspoň uvidí cara. A opravdu. Vidí cara, jak se potácí opilý. V jedné ruce láhev voakky, v druhé obušek, na krku mu visí svazek preclíků a na hlavě na stranu nasrčená koruna. Najednou ho volá k sobě: „Chceš být ministrem, vzít mi vládu, zkus vzít obušek a rozehnat ty hladové! Vzal podávající obušek do rukou: je tak lehký, jako by byl udělán z papíru.

Náhle vidi místo cara jakéhosi popa. Zvedl ruku s velkým křížem a povídá: — Ha, chceš zabít cara, já tě hned pozhnám!

A vidí, že místo kříže drží pop v ruce velké kladivo, jako u nich v kovárně. Ještě si myslel: je asi těžké — a viděl, jak se sponuší stále níž. Chtěl zvednout ruku a zadržet je, ale nemohl.

Za chvíli slyší křik: kozáci, kozáci! A slyší dupot koňských kopyt. Najednou se podívá do rukou a vidí, že drží místo carského obušku rudý prapor. Tu ho chytil někdo za límec a křičí: to je on, to je on!

Celý umořený strachy se probudil. Byl to Vasil Ivanovič, který jej chytil za rameno, budil ho, aby stával, broukaje si: — Spí jak zabít! Vestávej! Je čas do práce. Už čtvrt hodiny je tomu, co piskalo!

A on leží otevřev oči a dívá se na Vasila Ivanoviče. Když se vzpamatoval ze svého snu, dal se do smíchu. Při strojení pak vyprávěl svůj sen Pelahii Petrovně. Byla odbornicí ve vykládání snů. Vasil Ivanovič poslouchal a pod vousy se usmíval.

— Oh, čeho se dočkal baťuška car — pronesl — až se ti opilý ve snu zdál. To si ale dala ta dobrá duše, že se mu až koruna na stranu nachýlila. Kdyby jej tak lid mohl v takové paradě vidět: s vodkou, obuškem a preclíky.

— Počkej, Vasil Ivanoviči — přerušíla jej Pelahie Petrovna — vyložím mu ten sen.

— No tak začni, stará. Potom mu ho vyložím já.

A Pelahie Petrovna začala vykládat: — Vidět ve snu cara-baťuška, to znamená válku. Je-li válka, jsou lidé hladovi, jak jsi je také ve snu viděl.

Pop znamená neštěstí, vězení. A k vězení patří i bití. To je kladivo v jeho ruce.

— To, že ti car dal obušek a ten byl lehký, dutý, znamená milost. Dostaneš tedy milost, ale ta bude prázdna, jako ten obušek. A to je celý sen, milý synu.

— Úúúúh — zivil si Vasil Ivanovič a protáhl se — půjdeme synu, abychom nezmškali.

Vstali od stolu a chystali se na cestu. — Slibil jste ještě, že i vy mi vyložíte sen — zebroul Josef na Vasilu Ivanoviči.

— Vždyť to dohromady nic není. Večera večer jsme o tom vyprávěli, no a v noci se ti o tom zdálo. Ale aby stará také věděla, že umím vykládat, tož ti ještě něco k tomu řeknu.

— Viděl jsi cara: může to být znamením, že ho ještě v životě uvidíš. Že ti dával obušek, to ho okusíš ještě z jeho milosti na svých zádech. No a že byl

opilý, to je přeci jeho specialita: pít a opíjet lidi. Preclíky na krku znamenají, že budou patřit lidem a carovi jenom dirky po nich.

Jo, popa isí ještě viděl. Říkáš, měl kříž a potom kladivo v ruce. To je proto, že brzy si bude vydělávat chleba ne křížem, ale kladivem, jako my všichni.

A rudý prapor v ruce? To znamená cara sesadit, dělat revoluci!

Po očku se podíval na Pelahii Petrovnu, jež celá ustrašena připravovala jim do uzlíčku oběd. Pak se dal oba do smíchu a vykročili.

Pelahie Petrovna uklízela se stolu snídání stále si broukajíc:

— No a co, když je to pravda. Pořád si něco šuškaří. Hospodine, co všechno na nás ještě čeká. Život, ty nešťastný! Kdy už dá Pán Bůh lepší časy!

Potom se překřížovala a byla klidnější.

Tak ubíhal den za dnem a hrozná doba jako syčící zmiže se příkrádala. Celý kraj potáhly černé mraky. Ovzduší bylo plno zlých předtuch a lidské napětí stále stoupalo. Každý netrpělivě čekal nějakou změnu, nějaký výbuch. Až jednoho dne to přišlo. Válka!

Válka! křičely noviny — válka! houkaly sirény — válka! skučel vítr. — Válka! Válka! V ráz bylo všude plno války.

Vzpěti hned přišla mobilisace. Lidé chodili jako zařezaní. Všude pláč, nářek. Celá mátuška Rus začala ronit slzy, sténat.

Zatím, co se lidé utápěli v slzách, odcházeli muži do boje. Staří i mladí jdou s kufříčkami v ruce a nářek žen a dětí je vyprovází. Smutný to čas. Bit se! A proč? Potřebuji já, potřebuješ snad ty válku?

Noviny jsou plny nadávek: krvelačný nepřítel nás napadl, bojujeme s Rakouskem, s Německem a s Tureckem!

Mezi lidmi se zatím povídal všelijak. Carové se asi nepohodli. Jiné zprávy zase vyprávěly, že někdo zabil rakouského prince. No a rakouský císař Franc Josef z toho viní Rusko. Dohodl se s Vilémem, císařem německým a s tureckým pášou a teď všichni tři na Rusko!

A jiné a jiné řeči o tom šli. Každý to vykládal jinak: jak tomu kdo rozuměl. Pravou příčinu konfliktu znal málokdo.

Tak se také stalo, že někteří vlasceni, většinou z bývalých kozáků, se nadšeně připravovali do boje za vlast, za mátušku Rus.

— Co je pro nás Turek nebo Němec? My je utlučeme čepicemi! — říkali.

A sedali na koně a táhli do pole — čepicemi ubíjet nepřítel. Málokterý z nich si uvědomoval svůj čin.

— Za víru, cara a vlast! — a za totéž kladli životy.

A zvony zněly jak v hodinu poslední. V kostelích se sloužily mše, proklínal se nepřítel a potom se zpívalo „Bože, cara chraň!“ Tak zaštepovali prostému lidu nevědomost, aby skryli pravé vinníky.

Zatím si páni cpou kapsy. Na bursách není vidět válka. Tam Němci, Turci, Rusové, všichni si tisknou ruce. Tam hrajou roli peníze. Společnosti se baví v luxusních hotellech. Rozhazují nalevo napravo. Co je pro ně fronta, kde se prolévá lidské krev, kde lidské maso visí na ostatném drátě. Hýří, radují se. Taková příležitost. nabit si kapsy! A co jim jinak schází? Jsou všichni doma. Synové i otcové. Co je pro ně válka. Necht se bít chudý lid!

Na bojištích tekla krev tisíci nevinných. Všichni tu stáli bezradně vedle sebe s ostříhanými vlasy, ve stejnokrojích, pracují, učitel i student. Tady se

teprve poznávali. Tady je pojilo společné utrpení, společná touha. Mráz, dešť, bláto, krev, hlad, to všechno bylo teď silným poutem, jež je spojovalo.

Vzadu také nemrhali časem. Zakládali dělnické organizace a rozšiřovali politické uvědomění.

Válka neustávala. Blížil se již rok 1915 a konec nikde. Ještě víc se situace zaostřovala.

A tak přišla řada i na našeho Josefa. S ním měli jít ještě dva kamarádi: Fedja Samchin a Pětja Rybalko. Pelahie Petrovna připravovala něco na cestu: napékla placky, ušila mu ranec a ani na pití nezapomněla.

Na rozloučení s kamarády uspořádala místní mládež večírek.

Ráno Vasil Ivanovič do práce nešel. Dnes vyprovázeli svého chovance. Pelahie Petrovna ještě něco připravovala a Vasil Ivanovič ho stále poučoval:

— Kdyby ses snad dostal na frontu, nelez zbytečně do ohně. Hleď se uchránit pro budoucnost. Náš prostý člověk nemá za co klást život. Jsi už dospělý a musíš tomu sám rozumět. Brzy přijde doba, kdy se budeme moci uplatnit. Když umřít, tak slavnou smrtí, vědět za co!

Moravský seděl ustrojen na pohovce a pozorně poslouchal. Vasil Ivanovič pokračoval:

— Teď tě ostříhají, ustrojí do šedého kabátu a budeš voják. Staneš se poslušným strojem. Tam hodně odmílouvat a rozprávět nebudeš moci. To je kázeň. Ano, ne, rozkaz. to bude celý tvůj rozhovor. A uslyší-li tě něco víc, pojedíš na frontu. Kdybys tam snad synu trefil, neboj se toho. Tam budeš moci si vyprávět při kotlíku se soudruhy. A říkej lidem vždycky pravdu. Dokazuj věci na faktech. Uvědomuj své spolubojovníky a hlavně dbej o sedláky a vesničany. To jsou už celý rok v zákopech. Buď však opatrným. Už je, ale nech také sebe poručit. Nevěř každému. Lidé jsou všelijací. Nikdy nevíš, co se skrývá pod kabátem. Některý toho navypřívá a pak to donášá na velitelství. Nezapomeň při tom na mne. Piš, neztrácej se mnou spojení. Na každý dopis ti odpovím.

— A kdy se začne ta revoluce? — zeptal se Josef.

— Všechno nejde tak rychle, synu. Naši vedoucí nechtějí, aby se opakoval rok 1905. Věc se musí nejdříve připravit. Nedělá se to samo. Všechno se děje v středním komitétě — vysvětloval mírně Vasil Ivanovič.

— Pojďte jist, musíme se už vydat na cestu — vybízela je Pelahie Petrovna. Sama si sedla a tiše plakala.

— Bolí mě to, jako by to byl syn — pronesla s povzdechem.

— Jo — vydechl Vasil Ivanovič — to už tak bývá. Jak vlastně! Ano, ne ta matka, co zrodila, je matkou, ale ta, co vychovává.

Po jídle se Josef rozloučil s Pelahii Petrovnou a spolu s Vasilem Ivanovičem vykročili na shromaždiště. Tam už bylo takových stovky, s matkami, sestrami a sourozenci, jež je vzprovázeli. Za několik hodin je seřadili do útvaru, hubba spustila řízný pochod a celý průvod se hnul k nádraží.

Tam čekaly připravené vozy, kam se nováčci rychle umístili.

Zazněly povely. Vasil Ivanovič objal svého chovance, políbil a dlouhý vlak se hnul. Křik, pláč, nářek se rázem rozlehl prostranstvím. Smutné to loučení.

(Pokračování)

Seznamy volyňských Čechů osídlených v ČSR

Dedeciusová Marie, V. Losiny 247, o. Šumperk	1916	zemědělec	Novostavce	04759
Helena	1941	dítě		04760
Dedeciusová Marie, Velké Losiny, o. Šumperk	1922	domácnost	Zdolbunov	02541
Jiří	1939	dítě		02542
Vlasta	1943	dítě		02543
Dedeciusová Miroslava, Aš, textil. továrna.	11. 5. 1909	domácnost	Dvořec	3339
Dedera Václav, Zázlozky, o. Chomutov OÚOP.	13. 8. 1907	obuvník	Zdolbunov	32893
Vladislav	26. 10. 1929	kinomechanik		32894
Věra	19. 7. 1932	školačka		32895
Libuše	10. 10. 1946	dítě		32896
Libuše	15. 5. 1909	domácnost		32897
Dederová Anna, Sance 20, o. Mar. Lázně	25. 10. 1906	domácnost	Svišcov	29640
Dedera Josef	19. 3. 1930	v hosp.		29641
Helena	23. 5. 1932	školačka		29642
Olga	29. 12. 1936	školačka		29643
Deďuková Františka, Pohledy 15, o. Chomutov	2. 2. 1902	domácnost	Hrušvice	29989
Antonie	29. 9. 1921	domácnost		29990
Dejlik Josef, Aš OÚOP	17. 3. 1875	kovář	Buda Holubievka	12240
Zuzana	18. 5. 1894	domácnost		12241
Vyskočilová Františka	6. 12. 1908	rolnice		12242
Věra	26. 10. 1925	rolnice		12243
Vladimír	4. 12. 1929	rolnice		12244
Viktor	8. 11. 1931	žákyně		12245
Emilie	14. 3. 1934	žák		12246
Vyskočilová Marie, Raušengrund-Most	8. 11. 1937	žák		12247
Nislava	5. 7. 1939	žákyně		12248
Dejmek Vladimír, Č. Chloumek, o. Teplá	20. 7. 1919	učitel	Huta Marjatin	12233
Anna	13. 9. 1924	domácnost		12239
František	17. 6. 1870	rolník		12234
Kristina	25. 2. 1875	domácnost		12235
Helena, Aš OKMZ	6. 11. 1908	rolnice		12236
Bronislav	10. 3. 1938	školák		12237
Emilie	16. 9. 1916	rolnice		12238
Dejmková Anna, Aš OKMZ a OÚOP	5. 10. 1912	domácnost	Huta Marjatin	12496
Viktor	28. 3. 1939	školák		12497
Honůzka Vladislav	19. 4. 1930	rolník		12498
Demčenko Václav, Frýdlant - Lázně Libverda	20. 6. 1891	rolník	Semiduby	17094
Olga	27. 11. 1889	domácnost		17095
Alexandr	19. 2. 1921	rolník		17096
Demjanov Josef, Hostouň, o. Horš. Týn	15. 5. 1893	zemědělec	Zitomir	02229
Evženie	15. 9. 1901	domácnost		02230
Evžen	27. 11. 1930	žák		02231
Otto	26. 7. 1932	žák		02232
Milada	27. 12. 1942	dítě		02233
Denisuková Emilie, Krnov OKMZ	1904	domácnost	Dembrovka	19279
Václav	1890	rolník		19280
Derfler Antonín, Zimoř-Litoměřice	22. 4. 1906	rolník	Docanovka	20531
Marie	8. 8. 1910	domácnost		20532
Josef	26. 8. 1932	školák		20533
Václav	8. 10. 1935	školák		20534
Marie	20. 3. 1940	dítě		20535
Emil	27. 4. 1942	dítě		20536
Anna	21. 2. 1945	dítě		20537
Derfler Fedor, Dlouhé Hradiště 8, o. Planá	6. 2. 1895	rolník	Vysoká Česká	06565
Zina	5. 6. 1902	domácnost		06566
Marie	8. 11. 1925	domácnost		06567
Vladimír	1. 10. 1928	zámečník		06568
Derfler Josef, Heřmanova Huf, o. Stříbro	15. 10. 1883	zemědělec	Vysoká Česká	06519
Antonína	8. 2. 1896	domácnost		06520
Derfler Josef, Semenkovice 48, o. Zatec	23. 9. 1899	rolník	Volkov	32436
Helena	7. 4. 1905	domácnost		32437
Marie	4. 1. 1932	školačka		32438
Jaroslava	1. 8. 1935	školačka		32439
Derfler Vladimír, Staré Sedliště, o. Tachov	16. 2. 1925	rolník	Vysoká Česká	06790
Anna	9. 12. 1923	domácnost		06791
Naďa	16. 4. 1895	domácnost		06792
Derflová Anna, Vrbka 45, o. Zatec	30. 2. 1897	domácnost	Volkov	19463
Milada	24. 4. 1928	domácnost		19464
Dědeček Bohumil, Očihov, o. Podbořany	8. 9. 1877	rolník	Turkoviče	10522
Formanec Vladimír, Praha XII, Hájkova 12	20. 10. 1939	školák		10300
Dědeček Josef, Zirovice 4, o. Cheb	1. 9. 1903	rolník	Sofijevka	03606
Anna	11. 10. 1909	domácnost		03607
Olga	1. 11. 1928	domácnost		03608
Božena	20. 1. 1940	školačka		03609
Vladimír	29. 6. 1937	školačka		03610
Evženie	25. 12. 1943	dítě		03611
Dědeček Kiril, Očihov 67, o. Podbořany	28. 2. 1886	rolník	Turkoviče	10415
Marie roz. Vodcházlová	22. 6. 1892	domácnost		10416
Kiril	28. 8. 1928	v hosp.		10417
Dědečková Rozalie, Kosobody 31, o. Podbořany	10. 9. 1909	domácnost	Sofijevka	1327
Antonie	18. 3. 1940	školačka		1328

Dědek Anton, Blatno u Jesenice, o. Podbořany	11. 11. 1898	rolník	Újezdce	31661
Věra roz. Müllerová	5. 6. 1905	domácnost		31662
Vlasta	5. 3. 1931	domácnost		31663
Jarmila	9. 6. 1929	domácnost		31664
Dědek Jaroslav, Frankštát 275, o. Šumperk	1910	krejčí	Zborov	02980
Marie	1926	domácnost		02981
Ludmila	1946	dítě		02982
Dědek Josef, Blatno 11, o. Podbořany	16. 9. 1881	rolník	Újezdce	31584
Anna roz. Müllerová	10. 5. 1888	domácnost		31585
Dědek Josef, Litoměřice, Fibigerova 9.	1. 3. 1908	truhlář	Volkov	32598
Jiřina	15. 3. 1913	domácnost		32599
Věra	29. 11. 1940	dítě		32600
Vladimír	22. 9. 1939	školák		32624
Dědek Josef, Kounov, o. Zatec	21. 4. 1912	zemědělec	Malovaná	25018
Natalie	4. 8. 1917	domácnost		25019
Josef	24. 1. 1937	školák		25020
Václav	28. 10. 1941	školák		25021
Dědek Vincenc, Kůzová 15, o. Podbořany	9. 12. 1909	rolník	Terešov	03044
Libuše	20. 9. 1921	domácnost		03045
Vlasta	9. 4. 1943	dítě		03046
Jiří	2. 6. 1946	dítě		03047
Dědek Vladimír, Blažim, o. Zatec	8. 4. 1878	zemědělec	Malovaná	25010
Eliška	5. 8. 1885	domácnost		25011
Dědek Vladimír, Milíkov, o. Mar. Lázně	1. 12. 1900	krejčí	Újezdce	31772
Olga	25. 8. 1905	domácnost		31773
Dědková Anastazie, Činov 16, o. Zatec	20. 1. 1901	domácnost	Leduchovka	23784
Božena	9. 2. 1923	domácnost		23785
Lidie	23. 1. 1932	domácnost		23786
Dědková Anna, Blšany 199, o. Podbořany	14. 10. 1913	domácnost	Terešov	03183
Zolinská Lidie	5. 11. 1931	školačka		03184
Dědková Emilie roz. Břenová, Činov 11, o. Zatec	24. 2. 1914	rolnice	Leduhovka	23794
Jaroslav	15. 11. 1932	rolník		23795
Václav	29. 5. 1935	školák		23796
Milada	15. 8. 1938	školák		23797
Dědouch Alexandr, Železná 28, o. Podbořany	2. 10. 1901	mlynář	Buderáž	31064
Vlasta roz. Hnilíčková	4. 8. 1902	domácnost		31065
Alexandra	5. 8. 1931	dcera		31066
Josef	12. 6. 1932	syn		31067
Anna	23. 9. 1929	dcera		31968
Dědouchová Ludmila, Uterý, o. Plná	19. 3. 1911	rolnice	Buderáž	31394
Antonín	30. 6. 1936	školák		31395
Anna	15. 1. 1944	dítě		31396
Emilie	21. 7. 1936	domácnost		31397
Anna	26. 6. 1882	domácnost		31398
Dědouchová Marie, Uterý, o. Planá	10. 1. 1920	rolnice	Buderáž	31138
Jaroslav	12. 10. 1941	dítě		31139
Disperová Emilie, Zatec, nám. dr. E. Beneše 54	3. 3. 1899	švadlena	Kvasilov	32286
Nina	14. 4. 1925	studentka		32287
Ludmila	22. 6. 1934	školačka		32288
Ditrichová Olga, Nejdek OÚOP	19. 7. 1892	obchodnice	Korablíště	07991
Ditrych Josef, Flaje, o. Duchcov OKMZ a OÚOP	15. 3. 1906	rolník	Korosteň	12442
Alžběta roz. Popoková	3. 3. 1908	domácnost		12443
Josef	7. 3. 1933	školák		12444
Vladimír	7. 9. 1938	školák		12445
Antonín	8. 12. 1939	školák		12446
Ditrych Petr, Bezděkov 66, o. Zatec	17. 6. 1892	rolník	Ivanovka	9237
Marie	5. 7. 1898	domácnost		9238
Libuše	7. 8. 1922	domácnost		9239
Divecká Anna, Pavlův Studenec, o. Tachov	5. 2. 1868	domácnost	Olšanka	12997
Evženie	10. 5. 1907	domácnost		12998
Helena	1. 4. 1925	účetní		12999
Mikuláš	12. 5. 1934	žák		13000
Divecký Josef, Pavlův Studenec, o. Tachov	25. 11. 1909	rolník	Olšanka	13001
Marie	20. 6. 1914	domácnost		13002
Helena	8. 8. 1943	dítě		13003
Divecký Vladimír, Domino o. Chomutov	13. 3. 1905	zámečník	Olšanka	08717
Marie	12. 12. 1908	domácnost		08718
Leonida	7. 5. 1931	dítě		08719
Valentina	9. 5. 1945	dítě		08720
Diviš Antonín, Vel. Losiny 74, o. Šumperk	20. 9. 1906	koželuž	Moldava I	29530
Anna roz. Kozorocká	27. 8. 1907	domácnost		29531
Vladimír	13. 9. 1931	školák		29532
Josef	1. 6. 1936	školák		29533
Diviš Antonín, Zatec OKMZ	22. 10. 1919	rolník	Zikmundovka	18821
Alexandra	8. 5. 1907	domácnost		18822
Diviš Bohumil, Zatec čp. 1627	10. 2. 1928	rolník	Zikmundovka	18455
Libuše	20. 1. 1932	domácnost		18456
Diviš František, Srby, o. Horš. Týn OKMZ	15. 12. 1897	rolník	Zikmundovka	18778
Anna	20. 11. 1897	domácnost		18779
Karel	19. 1. 1920	rolník		18800

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zatci, telefon č. 374. Používání novinových známek povoleno ředitelstvem pošt a telegrafů v Praze č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1949 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 70403. — Okresní spořitelna a záložna Zatec.